

DAHEIM BETREUT

Covid-19: Tests im Überblick, die wichtigsten Hygiene- und Verhaltensregeln und mehr! / **Covid19:** Pregled testova, najvažnija pravila održavanja higijene i postupanja i još mnogo toga!

Covid-19: o privire generală asupra testării, cele mai importante reguli de igienă și comportament și multe altele! / **Covid19:** Testy v prehlade, najdôležitejšie pravidlá hygiény a správania a ďalšie informácie!

*Zuhause ist's
am schönsten.*
www.daheimbetreut.at

Fachgruppenobfrauen / Fachgruppenobmänner

Njegovateljica/njegovatelj
Președinte grupuri profesionale / Președinti grupuri profesionale
Vedúce/vedúci odborných sekcií

Burgenland
Fachgruppenobmann
Ing. Mag. Harald Zumpf

Kärnten
Fachgruppenobfrau
Irene Mitterbacher

Niederösterreich
Fachgruppenobmann
Robert Pozdena

Oberösterreich
Fachgruppenobfrau
Mag. Dr. Viktoria Tischler

Salzburg
Fachgruppenobmann
DI Günter Schwiefert

Steiermark
Fachgruppenobmann
Andreas Herz, MSc

Tirol
Fachgruppenobmann
Bernhard Moritz, MSc

Vorarlberg
Fachgruppenobfrau
KommR Susanne Rauch-Zehetner

Wien
Fachgruppenobmann
Mag. Harald Janisch

Sicher betreut

So lange wie möglich in den eigenen vier Wänden zu leben, auch wenn sie der Hilfe bedürfen: Das wünschen sich viele Österreicherinnen und Österreicher. Ohne die Unterstützung selbstständiger Personenbetreuerinnen bzw. Personenbetreuer und Agenturen könnten sich viele Menschen diesen Wunsch nicht erfüllen. Statt in vertrauter Umgebung müssten sie ihren Lebensabend in Pflege- und Betreuungseinrichtungen verbringen. Nun hat sich die Betreuung durch selbstständige Betreuungspersonen zu Hause gerade in der von Corona verursachten Gesundheitskrise als besonders sichere Alternative erwiesen.

Vonseiten der beruflichen Interessenvertreter im Fachverband und in den Fachgruppen der Wirtschaftskammer wurde und wird alles unternommen, um Sie dabei zu unterstützen, Ihre Leistungen auch unter diesen schwierigen Bedingungen sicher und verlässlich zu erbringen. Um die für die österreichische Gesellschaft unverzichtbaren Betreuungsleistungen auch in Zukunft zu sichern, treten wir zudem vehement für attraktivere Förderungen und Honorare sowie eine weitere Verbesserung der beruflichen Rahmenbedingungen ein. Im Namen vieler Tausend Betreuer und deren Angehöriger sagen wir Ihnen von ganzem Herzen Danke und wünschen Ihnen und Ihren Familien frohe Weihnachten und ein gesundes und glückliches Jahr 2021.

SIGURNA SKRB

Što dulje živjeti u vlastita četiri zida, čak i ako im je potrebna pomoć: to je ono što brojne Austrijanke i Austrijanci žele. Bez podrške samostalnih njegovateljica i njegovatelja te agencija brojnim bi ljudima ova želja ostala neispunjena. Umjesto u poznatom okruženju, morali bi posljednje godine svojeg života provoditi u ustanovama za njegu i skrb. Sada se skrb putem samostalnih njegovatelja kod kuće pokazala posebno sigurnom alternativnom, i to upravo tijekom trenutačne zdravstvene

dorim să vă mulțumim din suflet și să dormiți voastră și familiilor voastre un Crăciun fericit și un An Nou sănătos și fericit în 2021.

BEZPEČNÁ STAROSTLIVOSŤ

Žiť čo najdlhšie vo vlastnom dome alebo byte, aj keď potrebujú pomoc: to je to, čo chce veľa Rakúšanov. Bez pomoci nezávislých opatovateľov, opatovateli a agentúr by sa mnohým ľuďom nedalo splniť toto želanie. Namiesto dôverne známeho prostredia by si na konci svojho života museli zvykať na domovy sociálnej starostlivosti. Práve teraz v čase krízy zdravotníctva v dôsledku koronavírusu sa domáca starostlosť poskytovaná nezávislými opatovateľmi a opatovateľkami ukázala byť obzvlášť bezpečnou alternatívou.

Zo strany zástupcov odborných záujmových skupín v profesionom združení a v odborných skupinách hospodárskej komory sa podnikli a podnikajú všetky kroky na to, aby sme vás podporili pri bezpečnom a spoľahlivom poskytovaní služieb aj za týchto zložitých podmienok. Aby sme aj v budúnosti zabezpečili opatovateľské služby, ktoré sú pre rakúsku spoločnosť nenahraditeľné, dôrazne tiež podporujeme atraktívnejšie dotácie a honoráre ako aj ďalšie zlepšovanie rámčových podmienok vykonávania tejto profesie. V mene tisícov opatovaných ľudí a ich príbuzných by sme sa vám chceli z celého srdca podčkovať a popriat vám a vašim rodinám veselé Vianoce a zdravý a šťastný nový rok 2021.

Andreas Herz, MSc
Fachgruppenobmann
Predsjednik strukovne udruge
Președintele grupului profesional
Predseda odbornej skupiny

Weihnachten feiern in Zeiten von Corona

Heuer ist alles anders. Corona hat diesem Jahr seinen Stempel aufgedrückt. Mindestens seit März hält uns die Pandemie in Atem. Und auch Weihnachten und der Jahreswechsel werden heuer von Corona und den Folgen überschattet sein. Wir werden diese Feste dennoch feiern – allerdings anders als gewohnt.

Für viele ältere Menschen war dieses Jahr besonders schwierig. Die sozialen Kontakte wurden aus Sorge vor einer Ansteckung mit dem Corona-Virus stark eingeschränkt, es gab weniger oder zeitweise gar keine Besuche – und wenn, dann nur unter besonderen Vorsichtsmaßnahmen. Viele blieben notgedrungen zu Hause, statt sich unter Menschen zu begeben, gewohnte Berührungen fehlten und Distanz statt Nähe war das Gebot dieser Monate. Der Kontakt mit Familie und Freunden litt unter den Beschränkungen, Gotteshäuser und Gräber verstorbener Angehöriger konnten nicht wie gewohnt besucht werden. Die Isolation wurde für viele zur psychischen Belastung. Auch das Weihnachtsfest und der Jahreswechsel werden heuer von Corona geprägt sein und so für noch mehr Menschen zur Herausforderung werden als unter normalen Umständen. Gerade im Advent und rund um Weihnachten fallen Isolation und Einsamkeit noch stärker ins Gewicht.

Umso dankbarer werden diese Menschen sein, wenn es uns gelingt, ihnen in dieser Zeit trotz aller äußerer Anfechtungen ein bisschen etwas von der gewohnten bzw. ersehnten weihnachtlichen Geborgenheit zu vermitteln. Rituale, Traditionen und Bräuche eignen sich besonders dafür, eine vertraute Atmosphäre herzustellen. Ein Adventskranz, der Schein von Kerzenlicht (aber

Vorsicht bei offener Flamme!), eine Laterne draußen vor dem Fenster, ein Adventskalender, ein festlich geschmückter Christbaum, der verführerische Duft von Weihnachtkeksen, eine Tasse Tee oder Punsch, ein traditionelles Weihnachtsgericht, Weihnachtslieder, selbst gesungen oder aus der „Konserven“, die Teilnahme an einem Gottesdienst via TV oder Radio, das Vorlesen einer weihnachtlichen Geschichte, das gemeinsame Betrachten alter Fotos oder einfach zuzuhören, wenn jemand seine Erinnerungen teilt – all das kann dazu beitragen, Geborgenheit zu vermitteln. Allerdings können damit auch gegenteilige Effekte, nämlich Wehmut und Traurigkeit provoziert werden – hier kommt es wohl besonders auf unser persönliches Fingerspitzengefühl an.

Ein Hinweis: Auch immer mehr ältere Menschen fühlen sich auf Social-Media-Kanälen zu Hause fast wie Digital Natives. Aber auch die, die es sich nicht zutrauen oder vielleicht noch gar nicht um die Möglichkeiten wissen, würden vielleicht gerne über neue Kommunikationskanäle wie etwa Chats oder Videotelefonie mit ihren Familien oder Freunden kommunizieren. Oft reichen ein paar Handgriffe, um eine Verbindung herzustellen.

Traditionelle Süßspeisen rund um Weihnachten:

Vanillekipferl, Lebkuchen, Linzer Schnitten, köstlich gefüllte Kekse, Konfekt, Potizen, Reindlinge, Kuchen, Kletzen- oder Früchtebrot, Weihnachtstollen.

Typisch österreichische Festtags-speisen:

Weihnachtskarpfen in verschiedensten Varianten, Bratwurst mit Sauerkraut und Kartoffelsalat, diverse andere Würste, etwa Selchwürstel, Truthahn, Gans, Ente, Huhn, Tafelspitz mit Apfel- oder Semmelkren, kalte Platten mit Wurst, Käse und Aufstrichen, Fondue, Raclette.

BOŽIĆNO SLAVLJE U RAZDOBLJU PANDEMIJE KORONAVIRUSA

Ove je godine sve drukčije. Koronavirus je ostavio neizbrisiv trag na ovoj godini. Pandemija nas drži u ne-izvjesnosti najmanje od ožujka. Božić i prelazak iz ove u sljedeću godinu ovaj će put također biti zasjenjeni koronavirusom. I dalje ćemo proslaviti svoja slavlja – no drukčije nego inače.

Ova je godina bila posebno teška brojnim ljudima starije životne dobi. Društveni kontakti uvelike su ograničeni zbog straha od zaraze koronavirusom, broj posjeta bio je manji te su oni tijekom određenog razdoblja bili i pot-

puno zabranjeni – aako su se i morali provesti, tada samo uz posebne mjere predostrožnosti. Brojne osobe bile su prisiljene ostati kod kuće umjesto da se druže s ljudima, nedostajali su nam dodiri na koje smo naviknuti, a geslo tih mjeseci bilo je udaljavanje umjesto zbijavanja. Kontakt s obitelji i prijateljima tratio je uslijed takvih ograničenja, a nije bilo moguće pohađati vjerske obrede niti posjećivati grobove preminulih članova obitelji. Izolacija je za velik broj ljudi postala psihičkim opterećenjem. Božićno slavlje te prelazak iz ove u nadručnu godinu ovaj će put biti obilježeni pandemijom koronavirusa te će još većem broju ljudi postati izazovnijima no što bi to bili u normalnim okolnostima. Upravo tijekom razdoblja došašća te oko Božića izolacija i usamljenost još se teže podnose.

Ti će ljudi biti utoliko zahvalniji ukoliko nam uspije, unatoč svim vanjskim preprekama, tijekom toga im razdoblja

prenijeti dašak uobičajene, odnosno željene božićne skrovitosti. Rituali, tradicije i običaji posebno su dobro prikladni za stvaranje poznata ozračja. Adventski vijenac, sjaj plamena svijeće (oprez s otvorenim plamenom!), lampion izvješen ispred prozora, adventski vijenac, svečano ukrašeno božićno drvo, zavodljiv miris božićnih keksa, šalica čaja ili punča, tradicionalno božićno jelo, božićne pjesme, samostalno otpjevane ili s „nosaća zvuka“, prisustvovanje vjerskom obredu putem televizije ili radija, čitanje božićne priče, zajedničko gledanje starih fotografija ili, jednostavno, slušanje kada netko želi podijeliti svoja sjećanja – sve to može pridonijeti posredovanju osjećaja skrovitosti. Međutim, time se mogu izazvati i suprotni učinci, nostalgija i tuga – ovdje sve ovisi o našem osobnom instinktu.

Malá napomena: Sve se veći broj ljudi starije životne dobi na kanalima društvenih mreža u međuvremenu osjeća

kao kod kuće. No čak bi i osobe koje misle da to ne mogu ili koje još uopće ne znaju za sve mogućnosti koje postoje možda želje komunicirati sa svojim obiteljima i prijateljima putem novih komunikacijskih kanala kao što su izravne poruke ili videopozivi. Za uspostavljanje veze u pravilu je potrebno svega nekoliko jednostavnih koraka.

Tradicionalne slastice u božićno vrijeme:
vanilin kiflice, paprenjaci, linceri, nadjeveni keksi, potica i druge slastice. Voćni kruh ili božićna rolada.

Tipično austrijska blagdanska jela: božićni šaran u različitim varijantama, pečena kobasicica s kiselim kupusom i salatom od krumpira, razne druge vrste kobasicica, purica, guska, patka, piletina, kuhana teletina uz hren s jabukom ili vrhnjem, hladne plate s kobasicom, sirom i namazima, fondue ili raclette.

CRĂCIUN ÎN VREMEA CORONA-VIRUSULUI

Anul acesta totul este diferit. **Coronavirusul și-a lăsat amprenta pe acest an. Pandemia ne-a ținut în suspans cel puțin din martie. Iar Crăciunul și începutul anului vor fi umbrite și de coronavirus și de consecințele sale. Vom sărbători oricum - dar altfel decât de obicei.**

Anul acesta a fost deosebit de dificil pentru mulți oameni în vîrstă. Contactele sociale au fost sever restricționate din cauza îngrijorărilor cu privire la infecția cu coronavirus, au fost mai puține sau temporar niciun fel de vizite - și cele care au fost s-au desfășurat numai cu măsuri speciale de precauție. Multă dintre ei au fost obligați să rămână acasă în loc să socializeze, a fost o lipsă de contact familiar și distanță în loc de apropiere a fost la ordinea zilei în aceste luni. Contactul cu familia și prietenii a suferit restricții, slujbele religioase și mormintele rudelor decedate nu au putut fi frecventate ca de obicei. Izolarea a devenit o povară psihologică pentru mulți. Crăciunul și sfârșitul anului vor fi, de asemenea, marcate de coronavirus anul acesta și vor fi o provocare pentru chiar mai mulți oameni decât în condiții normale. Izolarea și singurătatea sunt și

mai importante în timpul Adventului și în preajma Crăciunului.

Acești oameni vor fi cu atât mai recunoscători dacă vom reuși să le transmitem ceva din siguranță familiară sau dorită de Crăciun în acest timp, în ciuda tuturor provocărilor externe. Ritualurile, tradițiile și obiceiurile sunt deosebit de potrivite pentru crearea unei atmosfere familiare. O coroană de Advent, strălucirea luminii lumânărilor (dar cu grija la flăcările deschise!), o lumină în fereastră, un calendar de Advent, un brad decorat festiv, parfumul seducător al prăjiturilor de Crăciun, o ceașcă de ceai sau punci, un fel de mâncare tradițională de Crăciun, colinde - cântecele live sau de pe CD - participarea la o slujbă religioasă la televizor sau radio, citirea unei povești de Crăciun, uitatul împreună la fotografii vechi sau pur și simplu ascultarea cuiva care își împărtășește amintirile - toate acestea pot ajuta la transmiterea unui sentiment de siguranță. Cu toate acestea, pot fi provocate și efectele opuse, și anume nostalgia și tristețe - aici depinde de instinctul nostru personal.

O notă: tot mai mulți oameni în vîrstă se simt ca acasă pe canalele de socializare, aproape nativi digitali. Dar chiar și cei care nu au încredere în ei însiși

sau care nici măcar nu cunosc aceste posibilități ar putea dori să comunică cu familiile sau prietenii prin noi canale de comunicare, cum ar fi chat-urile sau telefonia video. Cățiva pași simpli sunt adesea suficienți pentru a stabili o conexiune.

Deserturi tradiționale în preajma Crăciunului:

Cornulete cu vanilie, turtă dulce, prăjitură Linzer, biscuiți umpluți delicioși, cofetărie, rulade, cozonac Reindling, prăjitură. Pâine dulce sau cu fructe, ruladă Stollen de Crăciun.

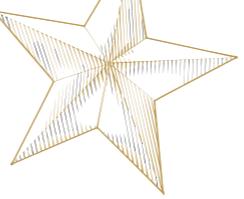
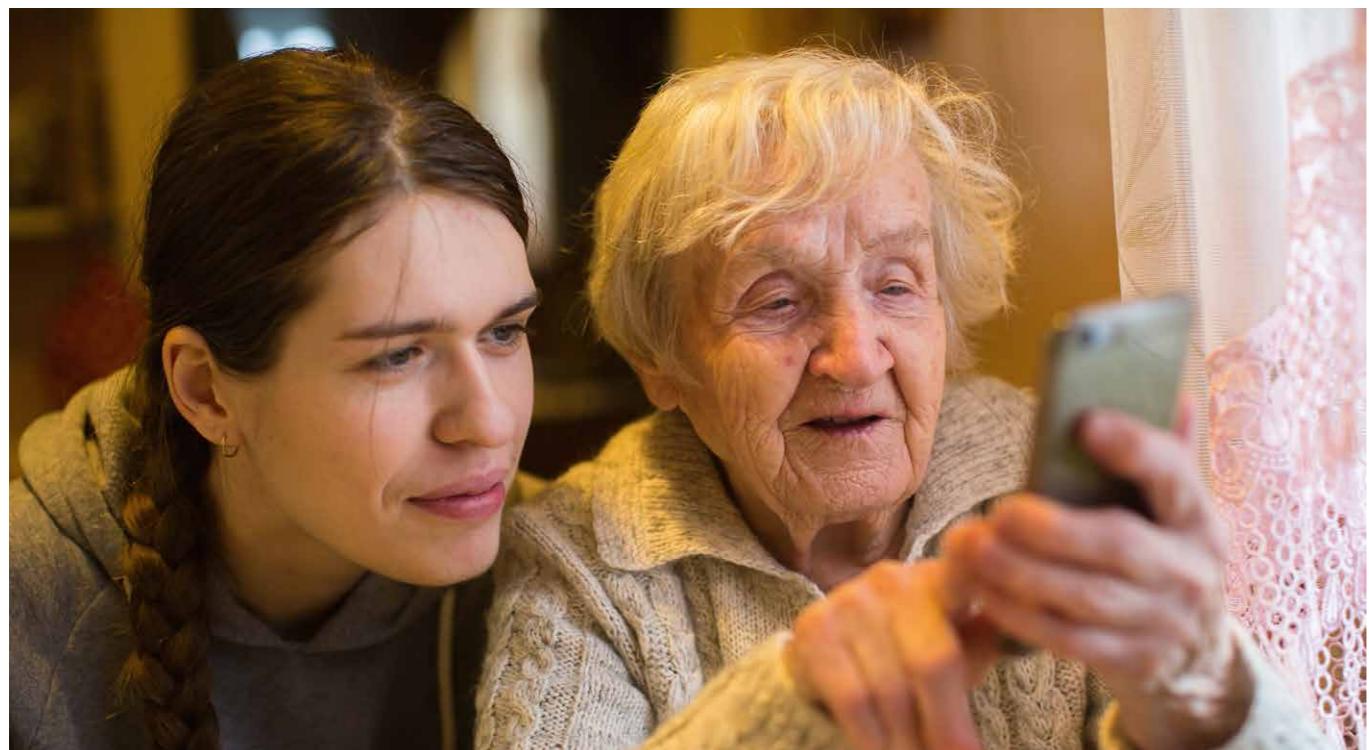
Mâncăruri tipice austriece de sărbători:

Diverse soiuri de crap de Crăciun, bratwurst cu varză și salată de cartofi, diversi alti cárnați, precum cárnați afumați, curcan, gáscă, rătă, pui, carne de vită fiartă cu ciulama cu mere sau cu pâine, platouri reci cu cárnați, brânză și tartine, fondue, raclette.

VIANOCE V ČASE KORONAVÍRUSU

Tento rok je všetko inak. Koronavírus v tomto roku za sebou zanechal stopy. Pandémia nás drží v šachu minimálne od marca. A koronavírus

a jeho dôsledky vrhnú tieň aj na Vianoce a prechod do nového roka. Tieto sviatky budeme aj napriek tomu oslavovať – ale inak než obvykle.

Tento rok bol mimoriadne ťažký pre mnohých starších ľudí. Sociálne kontakty boli veľmi obmedzené kvôli obavám z infekcie koronavírusom, boli možné len občasné návštavy alebo dočasne dokonca žiadne – ak áno, tak iba pri dodržaní osobitných preventívnych opatrení. Mnohí z nich boli nútien zostať doma, namiesto toho, aby sa socializovali, v týchto mesiacoch chýbali obvyklé kontakty a vzájomnosť namiesto blízkosti bola na dennom poriadku. V dôsledku obmedzení trpel kontakt s rodinou a priateľmi, nebolo možné zúčastňovať sa bohoslužieb a navštíviť hroby zosnulých príbuzných ako obvykle. Izolácia bola pre mnohých psychickou záťažou. Vianoce a prelom rokov sa tento rok tiež budú niesť v znamení koronavírusu a budú výzvou pre ešte viac ľudí ako za normálnych okolností. Práve počas Adventu a okolo Vianoc je pocit izolácie a osamelosti ešte silnejší.

Títo ľudia budú o to vdăčnejší, ak sa im v tomto období napriek všetkým vonkajším výzvam podarí sprostredkovať trochu obvyklej alebo vytúženej vianočnej istoty. Rituály, tradície a zvyky sú obzvlášť vhodné na vytvorenie známej atmosféry. Adventný veniec, žiara sviečok (ale pozor pri otvorenom plameni!), lampášik za oknom, adventný kalendár, slávnostne vyzdobený vianočný stromček, lákavá vôňa vianočných koláčikov, šálka čaju alebo punču, tradičné vianočné jedlo, vianočné koledy, ktoré budete spievať sami alebo reprodukované, účasť na bohoslužbe prostredníctvom televízie alebo rozhlasu, čítanie vianočných rozprávok, spoločné prezenčanie starých fotografií alebo jednoducho počúvanie niekoho, kto sa podelí o svoje spomienky – to všetko môže pomôcť navodiť pocit istoty a bezpečia. Môže tým však byť vyvolaný aj opačný efekt ako je nostalgia a smútok – tu to mimoriadne závisí od nášho osobného inštinktu.

Poznámka: Čoraz viac starších ľudí sa na sociálnych sieťach cíti ako doma

takmer ako digitálny domorodci. Ale aj tí, ktorí si nedôverujú alebo ktorí vôbec nevedia o takýchto možnostiach, by radi komunikovali so svojimi rodinami alebo priateľmi prostredníctvom nových komunikačných kanálov, ako sú čety alebo videohovory. Na vytvorenie spojenia často stačí niekoľko jednoduchých krokov.

Tradičné vianočné sladkosti: Vanilkové rožky, perníky, linecké pečivo, plnené sušienky, cukrovinky, vianočky, bábavky, koláče. Ovocný chlieb alebo vianočná štola.

Typické rakúske sviatočné jedlá: Vianočný kapor na rôzne spôsoby, klobásy s kyslou kapustou a zemiakovým šalátom, rôzne iné klobásy, napr. údené, morčacie, husacie, kačacie, kuracie, varené hovädzie alebo teľacie mäso tzv. „tafelspitz“ s jablkami a chrenom alebo žemľou a chrenom, studené misy so salámom, syrom a nátierkami, fondu, raclette.

Das Weihnachtsevangelium nach Lukas

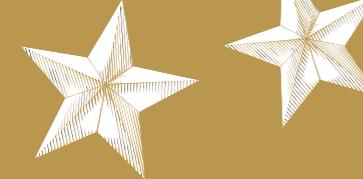
Es geschah aber in jenen Tagen, dass Kaiser Augustus den Befehl erließ, den ganzen Erdkreis in Steuerlisten einzutragen. Diese Aufzeichnung war die erste; damals war Quirinius Statthalter von Syrien. Da ging jeder in seine Stadt, um sich eintragen zu lassen. So zog auch Josef von der Stadt Nazaret in Galiläa hinauf nach Judäa in die Stadt Davids, die Bethlehem heißt; denn er war aus dem Haus und Geschlecht Davids. Er wollte sich eintragen lassen mit Maria, seiner Verlobten, die ein Kind erwartete. Es geschah, als sie dort waren, da erfüllten sich die Tage, dass sie gebären sollte, und sie gebar ihren Sohn, den Erstgeborenen. Sie wickelte ihn in Windeln und legte ihn in eine Krippe, weil in der Herberge kein Platz für sie war.

In dieser Gegend lagerten Hirten auf freiem Feld und hielten Nachtwache bei ihrer Herde. Da trat ein Engel des Herrn zu ihnen und die Herrlichkeit des Herrn umstrahlte sie und sie fürchteten sich sehr. Der Engel sagte zu ihnen: Fürchtet euch nicht; denn siehe, ich verkünde euch eine große Freude, die dem ganzen Volk zuteilwerden soll: Heute

ist euch in der Stadt Davids der Retter geboren; er ist der Christus, der Herr. Und das soll euch als Zeichen dienen: Ihr werdet ein Kind finden, das, in Windeln gewickelt, in einer Krippe liegt. Und plötzlich war bei dem Engel ein großes himmlisches Heer, das Gott lobte und sprach: Ehre sei Gott in der Höhe und Friede auf Erden den Menschen seines Wohlgefällens.

Und es geschah, als die Engel von ihnen in den Himmel zurückgekehrt waren, sagten die Hirten zueinander: Lasst uns nach Betlehem gehen, um das Ereignis zu sehen, das uns der Herr kundgetan hat! So elten sie hin und fanden Maria und Josef und das Kind, das in der Krippe lag. Als sie es sahen, erzählten sie von dem Wort, das ihnen über dieses Kind gesagt worden war. Und alle, die es hörten, staunten über das, was ihnen von den Hirten erzählt wurde. Maria aber bewahrte alle diese Worte und erwog sie in ihrem Herzen. Die Hirten kehrten zurück, rührten Gott und priesen ihn für das, was sie gehört und gesehen hatten, so wie es ihnen gesagt worden war.

Božično evanđelje po Luki

U one dane izade naredba cara Augusta da se provede popis svega svijeta. Bijaće to prvi popis izvršen za Kvirinijeva upravljanja Sirjom. Svi su išli na popis, svaki u svoj grad. Tako i Josip, budući da je bio iz doma i loze Davidove, uzide iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju – u grad Davidov, koji se zove Betlehem – da se podvrgne popisu zajedno sa svojom zaručnicom Marijom koja bijaše trudna. I dok su bili ondje, navršilo joj se vrijeme da rodi. I porodi sina svoga, prvorodanca, povi ga i položi u jasle jer za njih nije bilo mjesta u svratisti.

A u tom kraju bijahu pastiri: pod vedrim su nebom čuvali noćnu stražu kod svojih stada. Andeo im Gospodnji pristupi i slava ih Gospodnja obaja! Silno se prestraši. No andeo im reče: »Ne bojte se! Evo, javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj – Krist, Gospodin. I evo vam znaka: nači ćeće novorodenče povijeno gdje leži u jaslama.« I odjednom se andelu pridruži silna nebeska vojska hvaleći Boga i govoreći: »Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!«

Čim andeli otidoše od njih na nebo, pastiri stanu poticati jedni druge: »Hajdemo dakle do Betlehema. Pogledajmo što se to dogodilo, događaj koji nam obznani Gospodin.« I pohite te pronadu Mariju, Josipa i novorodenče gdje leži u jaslama. Pošto sve pogledaše, isprirovjediše što im bijaše rečeno o tom djetetu. A svi koji su to čuli divili se tome što su im pripovijedali pastiri. Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebirala ih u svome srcu. Pastiri se zatim vratise slaveći i hvaleći Boga za sve što su čuli i vidjeli kako im je bilo rečeno.

mare bucurie pentru tot poporul: astăzi, în cetatea lui David, vi s-a născut un Mântuitor, Care este Cristos, Domnul! Iată care va fi semnul pentru voi: veți găsi un Copil nou-născut, înfășat și culcat într-o iesle.” Si deodată, împreună cu îngerul s-a unit o mulțime de oaste cerească, lăudându-L pe Dumnezeu și zicând: „Slavă lui Dumnezeu în înălțimi și pace pe pământ, între oamenii peste care se odihnește bunăvoița Lui!”

După ce îngerii s-au întors de la ei în ceruri, păstorii și-au zis unii altora: „Să mergem acum la Betleem și să vedem lucrul acesta care s-a întâmplat și pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut!” S-au dus repede și i-au găsit pe Maria, pe Iosif și Copilul culcat în iesle. Când i-au văzut, le-au făcut cunoșcut ceea ce li se spusese despre Acest Copil. Toți cei ce i-au auzit, s-au mirat de ceea ce le-au spus păstorii. Maria, însă, păstra toate aceste cuvinte și cugeta la ele în inima ei. Apoi păstorii s-au întors slăvindu-L și lăudându-L pe Dumnezeu pentru toate lucrurile pe care le-au auzit și le-au văzut și care erau întocmai cum li se spusese.

————— *

Vianočné evanjelium podľa Lukáša

V tých dňoch vyšiel rozkaz od cisára Augusta vykonat súpis ľudu po celom svete. Tento súpis bol prvý a Sýriu vtedy spravoval Kvirinius. A všetci sa šli dať zapísat', každý do svojho mesta. Vybral sa aj Jozef z galilejského mesta Nazareta do Judej, do Dávidovho mesta, ktoré sa volá Betlehem, lebo pochádzal z Dávidovho domu a rodu. Chcel sa dať zapísat' s Máriou, svojou manželkou, ktorá bola v požehnanom stave. Kým tam boli, nadišiel jej čas pôrodu a porodila svojho prvorodeného syna. Zavinula ho do plienok a uložila do jasieľ, lebo pre nich nebolo miesta v hostinci.

V tom istom kraji boli pastieri, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo. Tu zastal pri nich Pánov anjel a ozariala ich Pánova sláva a ich sa zmocnil veľký strach. Anjel im povedal: „Nebojte sa! Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán. A toto vám bude znamení: Nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jasliach.“ A hneď sa k anjelovi pripojili zástupy nebeskej vojska, volebili Boha a hovorili: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuduom dobrej vôle.“

Ked' anjeli odišli od nich do neba, pastieri si povedali: „Podme teda do Betlehema a pozrime sa, či sa stalo to, čo nám oznámil Pán.“ Poponáhľali sa a našli Máriu a Jozefa a dieťa uložené v jasliach. Ked' ich videli, vyzprávali, čo im bolo povedané o tomto dieťati. A všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali. Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdeci a premýšľala o nich. Pastieri sa potom vrátili a oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, ako im bolo povedané.

Evanghelia de Crăciun după Luca

În zilele acelea, a venit un decret din partea împăratului August ca să se facă recensământ pe tot pământul. Acest recensământ a fost primul, pe când Quirinius era guvernator al Siriei. Toți mergeau să fie înscrîși, fiecare în cetatea sa. Și Iosif a urcat din Galileea, din cetatea Nazaret, către Iudeea, în cetatea lui David, care se numește Betleem, intrucât era din casa și din familia lui David, pentru a se înscrive împreună cu Maria, logodnica lui, care era însărcinată. Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca Maria să nască și l-a născut pe fiul ei, primul născut. L-a înfășat și l-a culcat în iesle, pentru că nu era loc de găzduire pentru ei.

În ținutul acela erau niște păstori care rămăseseră afară, pe câmp, și stăteau de pază în timpul nopții în jurul turmei lor. Un înger al Domnului a apărut înaintea lor și slava Domnului a strălucit în jurul lor. Ei s-au speriat foarte tare. Îngerul le-a zis: „Nu vă temeți, pentru că iată, vă aduc o veste bună, care va fi o

Das Wichtigste zum Corona-Virus

Die Bedrohung durch das Corona-Virus ist nicht vorbei. Besonders für ältere Menschen und Menschen, die unter Vorerkrankungen leiden, kann eine Infektion schwere und lebensbedrohliche Folgen haben. Das muss uns im Umgang mit Betreuten jederzeit bewusst sein. Hier die wichtigsten Erkenntnisse und Verhaltensregeln zusammengefasst.

Vieles ist noch nicht vollständig geklärt. Eines steht aber bereits fest: Je älter Menschen sind und je mehr Vorerkrankungen wie zum Beispiel Krebs oder Diabetes sie aufweisen, desto schwerwiegender können die Folgen einer Infektion mit dem Corona-Virus ausfallen. Schwere Verläufe und Sterblichkeit nehmen mit dem Alter dramatisch zu, sodass Menschen über 60 geschätzt ein fünf Mal so hohes Risiko haben an Covid-19 zu sterben als Menschen zwischen 30 und 59. Und auch im Bereich 60+ gilt: Je höher das Alter, desto höher die Sterblichkeit. Diese erreicht im höheren Alter zweistellige Prozentbereiche.

Das heißt: Es gilt alles zu unternehmen, um sich und andere Menschen vor einer Infektion zu schützen.

Häufige Symptome wie Fieber, Husten, Müdigkeit unterscheiden sich nicht von den Symptomen anderer häufiger Erkrankungen wie Grippe und grippalen Infekten. Klarheit kann nur ein Test bringen. Tests aber sind nur Momentaufnahmen. Das heißt: Schon bei der nächsten Begegnung kann sich ein Mensch mit dem Virus infizieren. Dazu kommt: Die Testverfahren sind derzeit noch aufwendig und zeitintensiv.

Das heißt: Es gilt alles zu unternehmen, um sich und andere Menschen vor einer Infektion zu schützen.

Gleich mehrere Eigenheiten von Covid-19 erschweren jedoch eine Vermeidung von Infektionen: Lange Inkubationszeit: Zwischen einer Infektion mit dem Corona-Virus und dem Auftreten von Krankheitssymptomen vergehen mehrere Tage, im Extremfall bis zu zwei Wochen. In dieser Zeit können Infizierte bereits Überträger der Krankheit sein, ohne Symptome aufzuweisen. Viele Menschen entwickeln selbst bei einer Erkrankung keine oder nur geringe Symptome – und können dennoch andere Menschen anstecken.

Häufige Symptome wie Fieber, Husten, Müdigkeit unterscheiden sich nicht von den Symptomen anderer häufiger Erkrankungen wie Grippe und grippalen Infekten. Klarheit kann nur ein Test bringen. Tests aber sind nur Momentaufnahmen. Das heißt: Schon bei der nächsten Begegnung kann sich ein Mensch mit dem Virus infizieren. Dazu kommt: Die Testverfahren sind derzeit noch aufwendig und zeitintensiv.

Schnelltests kommen gerade erst auf den Markt. Das heißt: Es dauert, bis ein Ergebnis kommt. In dieser Phase wissen wir also nicht, ob wir infektiös sind oder nicht. Und auch die Ergebnisse sind nicht immer zu 100 % verlässlich. Corona-Viren können auf die unterschiedlichste Weise übertragen werden. Die Tröpfcheninfektion kann direkt über die Schleimhäute der Atemwege erfolgen, wenn Tröpfchen z. B. durch Husten, Niesen, Sprechen oder Singen über die Luft zu den Schleimhäuten gelangen. Sie kann aber auch über die Hände erfolgen, wenn diese zuerst mit Viren und danach mit der Mund- bzw. Nasenschleimhaut oder auch der Augenbindehaut in Berührung kommen. Das Virus hat zudem eine relativ lange „Haltbarkeit“ auf Flächen und in Schwebepartikeln. Die Übertragung des Covid-19-Virus erfolgt nämlich auch über sogenannte Aerosole. Aerosole sind winzige, mit freiem Auge unsichtbare Partikel, die so leicht sind, dass sie in der Luft schweben. Besonders hoch ist das Ansteckungsrisiko in geschlossenen, schlecht belüfteten Räumen.

Das heißt: Das Virus kann uns im Grunde genommen immer und überall begegnen, wo andere Menschen als potenzielle Überträger verkehren. Auch wir können, wenn wir mit dem Virus in Kontakt gekommen sind, Überträger sein, ohne es zu wissen.

Wie kann man sich **und andere** vor einer Ansteckung schützen?

- » Mund-Nasen-Maske tragen. Eine einfache Maske schützt zwar nicht verlässlich vor Viren, reduziert aber den Ausstoß bzw. die „Reichweite“ von Viren beim Sprechen, Husten und Niesen.
- » Abstand zu und von anderen Personen halten, **mindestens** 1 Meter.
- » Kontakte reduzieren, Menschenansammlungen meiden.
- » Niemandem die Hand geben, keine Begrüßungsküsse und Umarmungen.
- » Möglichst nichts berühren, was auch von anderen berührt wird.
- » In Papiertaschentücher oder in die Armbeuge niesen bzw. husten und sich dabei von anderen Personen wegdrücken.
- » Nicht mit der Hand ins Gesicht fassen (Mund, Nase, Augen).
- » Hände regelmäßig und gründlich (30 Sekunden) mit Seife waschen und/oder mit geeigneten Präparaten desinfizieren. Ganz besonders immer dann, wenn wir von draußen nach Hause kommen bzw. irgendwelche Gegenstände oder Flächen berührt haben.
- » Flächen, die wir berühren und die auch von anderen berührt werden, regelmäßig reinigen bzw. vor dem Berühren desinfizieren.
- » Räume, in denen sich auch andere Menschen aufhalten, regelmäßig und gründlich durchlüften, um das Ansteckungsrisiko so gering wie möglich zu halten. Geschlossene Räume, in denen sich auch andere aufhalten, besser meiden.

TRAGEN SIE EINEN MUND-NASEN-SCHUTZ!

Das Tragen eines Mund-Nasen-Schutzes (Maske) kann verhindern, dass beim Atmen, Sprechen, Husten oder Niesen Krankheitserreger in die umliegende Luft gelangen, die Räume belasten und zu Infektionsquellen für andere Menschen werden können. Das Tragen

eines Mund-Nasen-Schutzes ist also ein wichtiger Beitrag zur Eindämmung von Krankheiten wie Covid-19 oder Grippe.

ACHTUNG: Als Betreuungsperson haben Sie selbstverständlich in dieser Situation eine besondere Verantwortung gegenüber der oder dem von Ihnen Betreuten. Meiden also auch Sie Situationen, in denen Sie einem höheren Ansteckungsrisiko ausgesetzt sind!

WAS TUN, WENN SIE DEN VERDACHT HABEN, SICH MIT DEM CORONA-VIRUS INFIZIERT ZU HABEN?

Sollten bei Ihnen Symptome wie Fieber, Husten oder Kurzatmigkeit auftreten: Bleiben Sie bitte zu Hause, isolieren Sie sich von anderen Menschen, insbesondere Betreuten, und melden Sie sich unter der **Telefonnummer 1450**. Die telefonische Gesundheitsnummer ist rund um die Uhr erreichbar.

Beachten und befolgen Sie die Maßnahmen und Beschränkungen, die zur Bekämpfung der Pandemie erlassen werden.

NAJAVAŽNIJE INFORMACIJE O KORONAVIRUSU

Prijetnja koju predstavlja koronavirus nije prošla. Zaraza može imati teške posljedice opasne po život, posebno kod starijih ljudi i osoba koje imaju komorbiditete. Toga moramo biti svjesni u svakom trenutku pri ophodenju s osobama za koje se skrbi. Ovdje su sažeta najvažnija saznanja i pravila ponašanja.

Puno toga još nije u potpunosti razjašnjeno. Ali jedno je već sada sigurno: što su ljudi stariji i što više prethodnih oboljenja imaju, primjerice rak ili šećernu bolest, to posljedice zaraze koronavirusom za njih mogu biti ozbiljnije. Teški oblici bolesti i smrtnost dramatično se povećavaju sa sve većom starošću, zbog čega ljudi stariji od 60 godina imaju pet puta veći rizik od smrti uslijed zaraze bolešću COVID-19 od osoba u dobi između 30 i 59 godina. A kod osoba starijih od 60 godina također vrijedi: što je dob veća, to je i smrtnost veća. Ona u poodmakloj životnoj dobi

poprima dvoznamenaste postotne vrijednosti.

To znači sljedeće: što su osobe starije i što više komorbiditeta imaju, to su ranijive i stoga je važnije zaštiti ih od zaraze koronavirusom.

Kada će cjepivo biti dostupno i hoće li uopće te u kojoj će ono mjeri biti djelotvorno trenutačno još nije moguće sa sigurnošću reći. Iako se medicina već sada bolje prilagodila bolesti, i dalje ne postoji određeni lijek za njezinu liječenje.

Dakle, potrebno je poduzeti sve kako biste sebe i druge osobe zaštitali od zaraze.

No čak nekoliko značajki bolesti COVID-19 otežava sprječavanje zaraze: Dugačko razdoblje inkubacije: između zaraze koronavirusom i pojave simptoma bolesti protječe nekoliko dana, a ono u ekstremnom slučaju može potrajati i dva tjedna. Tijekom toga razdoblja zaražene osobe već mogu biti prijenosnici bolesti, a da same nemaju nikake simptome. Brojni ljudi čak ni u slučaju oboljenja ne razvijaju nikakve ili tek vrlo blage simptome – no svejedno mogu zaraziti druge ljudi.

Česti simptomi poput vrućice, kašlja i umora ne razlikuju se od simptoma drugih čestih oboljenja kao što su gripa i zaraze nalik gripi. Sve sumnje može otkloniti test. No testovi predstavljaju samo trenutačno stanje stvari. To znači da se već pri sljedećem socijalnom kontaktu osoba može zaraziti virusom. Također: postupak testiranja trenutačno je i dalje složen i dugotrajan. Brzi testovi tek se sada pojavljuju na tržištu. Drugim riječima – dobivanje rezultata traje određeno vrijeme. Dakle, u ovoj fazi ne znamo jesmo li zarazni ili nismo. A ni rezultati nisu uvijek 100 % pouzdani.

Koronavirusi mogu se prenositi na najrazličitije načine. Do kapljicne zaraze može doći izravno putem sluznica dišnih putova kada kapljice, na primjer, uslijed kašljanja, kihanja, govora ili pjevanja zračnim putem dospiju do sluznica. Međutim, do zaraze može doći i pri kontaktu s rukama ako one najprije dospiju u kontakt s virusima,

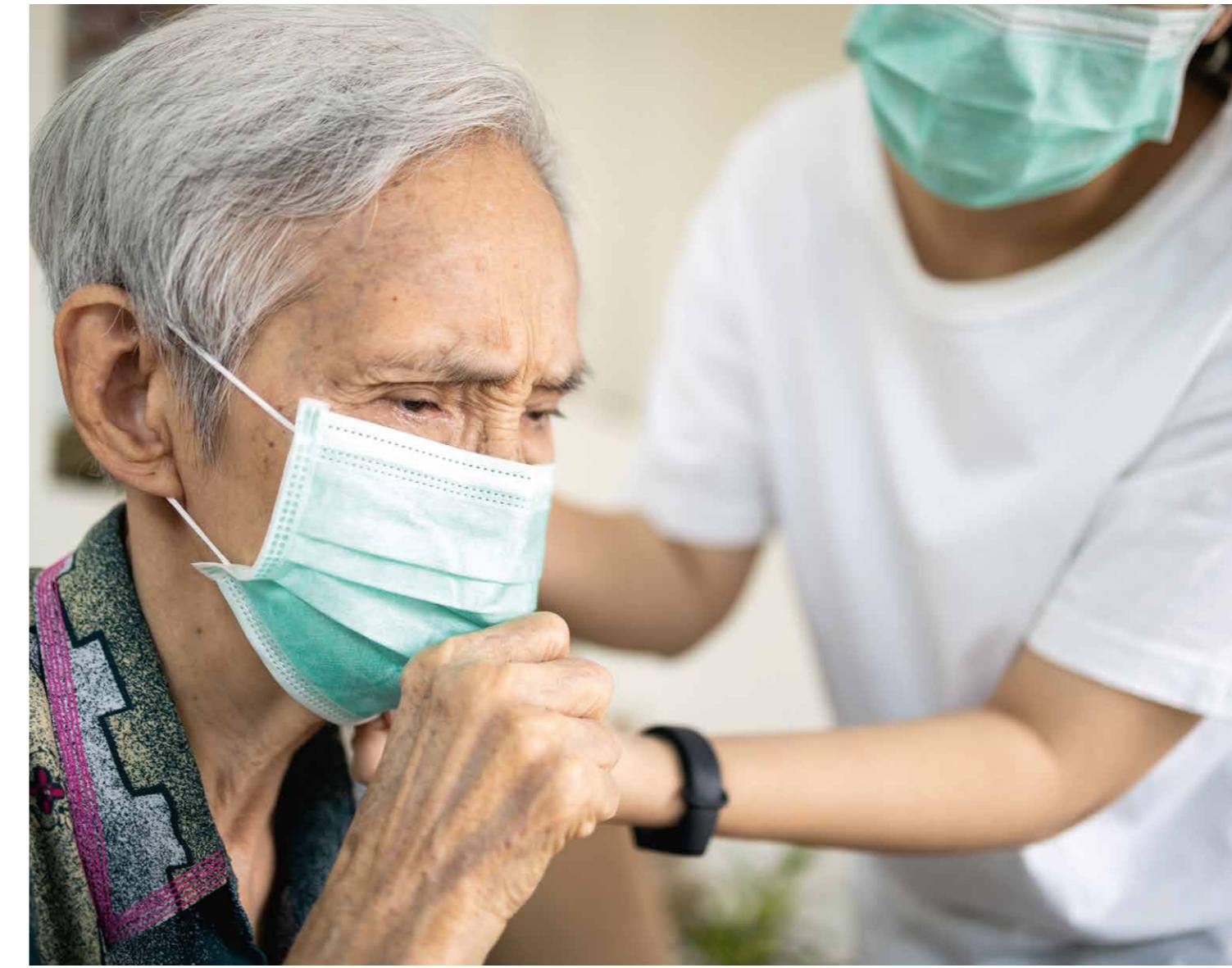
a zatim i sa sluznicom usta, odnosno nosa ili spojnicom oka. Virus k tomu ima relativno dugačak „vijek trajanja“ na površinama i u lebdećim česticama. Naime, prijenos virusa-uzročnika bolesti COVID-19 provodi se i putem takozvanih aerosola. Aerosoli su sitne čestice koje su nevidljive golim okom i toliko lagane da lebde u zraku. Rizik od zaraze u zatvorenim, slabo prozračenim sobama posebno je visok.

Drugim riječima, s virusom se u načelu možemo susresti u svako vrijeme i na svakom mjestu na kojem se zadržavaju i drugi ljudi koji su potencijalni prijenosnici. Ako smo dospjeli u kontakt s virusom, i mi možemo biti prijenosnici, a da toga nismo ni svjesni.

Kako mogu sebe **i druge** zaštiti od zaraze?

- » Nosite masku za usta i nos. Iako obična maska ne pruža pouzdanu zaštitu od virusa, ona svejedno smanjuje raspršivanje čestica, odnosno „doseg“ virusa tijekom govora, kašljanja i kihanja.
- » Držite se na udaljenosti od drugih ljudi, i to od **najmanje** 1 metra.
- » Smanjite kontakte, izbjegavajte veće skupine ljudi.
- » Nemojte se rukovati, ljubiti pri pozdravljanju niti grliti ni s kime.
- » Po mogućnosti nemojte dodirivati ništa što i drugi dodiruju.
- » Kišite, odnosno kašljite u papirnate maramice ili u pregib laka te se pri tome okrenite od drugih osoba.

- » Nemojte rukama dodirivati lice (usta, nos, oči).
- » Perite ruke redovito i temeljito (30 sekundi) sapunom i/ili ih dezinficirajte prikladnim preparatom. To je potrebno činiti pogotovo kada dodete kući izvana, odnosno nakon što ste dodirivali razne predmete ili površine.
- » Redovito čistite površine koje dodirujete te koje dodiruju i drugi, odnosno dezinficirajte ih prije dodirivanja.
- » Redovito i temeljito prozračujte prostorije u kojima borave i drugi ljudi kako bi rizik od zaraze bio što niži. Preporučuje se izbjegavanje zatvorenih prostorija u kojima borave i drugi ljudi.

NOSITE ZAŠTITU ZA USTA I NOS!

Nošenje zaštite za usta i nos (maske) može spriječiti dospijevanje uzročnika bolesti tijekom disanja, govora, kašljaj ili kihanja u okolini zrak te kontaminaciju prostorija, a time i nastanak izvora zaraze za druge ljudi. Dakle, nošenje zaštite za usta i nos predstavlja važan doprinos suzbijanju širenja bolesti kao što je COVID-19 ili gripa.

POZOR: kao njegovatelj ste, dakako, u ovoj vrsti situacije posebno odgovorni kada je riječ o osobi za koju skrbite. Stoga izbjegavajte situacije u okviru kojih ste izloženi povećanom riziku od zaraze!

ŠTO UČINITI AKO SUMNJATE NA TO DA STE VI ZARAŽENI KORONAVIRUSOM?

Ako imate simptome kao što su vrućica, kašalj ili otežano disanje: ostanite kod kuće, izolirajte se od drugih ljudi, posebno osoba za koje skrbite, te nazovite **telefonski broj 1450**. Telefonski broj u zdravstvene svrhe dostupan je u bilo koje doba dana ili noći.

Poštujte i pridržavajte se mjera te ograničenja donesenih u svrhu suzbijanja širenja pandemije.

CEL MAI IMPORTANT LUCRU DESPRE CORONAVIRUS

Amenințarea reprezentată de coronavirus nu s-a încheiat. Infecția poate avea consecințe grave și care pun viața în pericol, în special pentru persoanele în vîrstă și persoanele care suferă de comorbidități. Trebuie să fim conștienți de acest lucru în orice moment atunci când avem de-a face cu cei care au nevoie de îngrijire. Cele mai importante constatări și reguli de conduită sunt rezumate aici.

Multe nu au fost încă clarificate pe deplin. Dar un lucru este deja sigur: cu cât persoanele sunt mai în vîrstă și cu cât au mai multe comorbidități, cum ar fi cancerul sau diabetul, cu atât mai grave pot fi consecințele unei infecții cu coronavirus. Severitatea și mortalitatea cresc dramatic odată cu vîrsta, astfel încât se estimează că persoanele

peste 60 de ani au un risc de cinci ori mai mare de a muri din cauza Covid-19 decât persoanele între 30 și 59 de ani. Și, de asemenea, în intervalul de vîrstă 60+: cu cât vîrsta este mai înaintată, cu atât este mai crescută mortalitatea. Aceasta atinge intervale procentuale de două cifre la bătrânețe.

Aceasta înseamnă: cu cât persoanele sunt mai în vîrstă și cu cât au mai multe comorbidități, cu atât sunt mai vulnerabile și cu atât este mai important să le protejăm de infecția cu coronavirus.

Când și dacă va exista un vaccin și cât de eficient va fi nu se poate spune încă. Deși medicina s-a adaptat deja mai bine bolii, nu există un medicament specific pentru tratament.

Aceasta înseamnă: trebuie făcut totul pentru a vă proteja pe dvs. însivă și pe ceilalți de infecție.

Cu toate acestea, mai multe particularități ale Covid-19 fac dificilă evitarea infecțiilor:

Perioadă lungă de incubație: trec mai multe zile între o infecție cu coronavirus și apariția simptomelor, în cazuri extreme până la două săptămâni. În acest timp, persoanele infectate pot fi deja purtătoare ale bolii fără să prezinte simptome. Mulți oameni prezintă simptome ușoare sau deloc chiar dacă sunt bolnavi - și pot infecta în continuare alte persoane.

Sимптоме frecvente, cum ar fi febra, tusea, oboseala, nu sunt diferite de simptomele altor boli mai frecvente, cum ar fi gripa și infecțiile asemănătoare gripei. Numai un test poate clarifica situația. Dar testele sunt doar instantane. Aceasta înseamnă: o persoană se poate infecta cu virusul la următoarea întâlnire. În plus: procedurile de testare sunt în prezent complexe și consumă timp. Testele rapide abia au intrat pe piață. Aceasta înseamnă: este nevoie de timp pentru obținerea unui rezultat. Deci, în acest stadiu nu știm dacă suntem infecțioși sau nu. Și nici rezultatele nu sunt întotdeauna 100% fiabile. Coronavirusurile pot fi transmise într-o mare varietate de moduri. Infecția cu picături se poate produce direct prin

Cu alte cuvinte, putem întâlni practic virusul oricând și oriunde, unde alte persoane actionează ca potențiali purtători. Dacă intrăm în contact cu virusul, și noi putem fi purtători fără să știm.

Cum vă puteți proteja pe dvs. însivă și pe ceilalți împotriva infecției?

- » Purtați o mască pentru gură și nas. O mască simplă nu oferă o protecție fiabilă împotriva virușilor, dar reduce emisia sau „gama” de viruși atunci când vorbiți, tușați și strănușați.
- » Păstrați distanța față de alte persoane, **cel puțin 1 metru**.
- » Reduceti contactele, evitați aglomerăția.
- » Nu dați mâna când vă salutați, nu vă sărușați sau îmbrățișați.

» Evitați să atingeți orice este atins de alții.

» Strănușați sau tușați în servetele de hârtie sau în pliul cotului, îndepărându-vă de celealte persoane.

» Nu puneți mâna pe față (gură, nas, ochi).

» Spălați-vă mâinile în mod regulat și temeinic (30 de secunde) cu săpun și/sau dezinfecția-le cu preparate adecvate. Mai ales când venim acasă de afară sau am atins orice obiecte sau suprafețe.

» Curățați în mod regulat suprafețele pe care le atingeți și care sunt atinse și de alții sau dezinfecția-le înainte de a le atinge.

» Aerisiti încăperile în care se află și alte persoane, în mod regulat și

temeinic, pentru a menține riscul de infecție cât mai scăzut posibil. Este mai bine să evitați încăperile închise în care sunt prezente și alte persoane.

PURTĂȚI MASCĂ DE PROTECȚIE!

Purtarea unei măști de protecție poate împiedica agenții patogeni să pătrundă în aerul încăperii în timpul respirației, vorbirii, tusei sau strănușului, contamînând încăperile și devenind surse de infecție pentru alte persoane. Așadar, purtarea măștii de protecție este o contribuție importantă la limitarea răspândirii unor boli precum Covid-19 sau gripa.

ATENȚIE: În calitate de asistent de îngrijire personală, aveți în mod natural

o responsabilitate specială fată de persoana asistată, în această situație. Deci, evitați situațiile în care vă expuneți unui risc mai mare de infecție!

CE TREBUIE FĂCUT DACĂ BĂNUIȚI CĂ ATI CONTRACTAT CORONAVIRUSUL?

Dacă aveți simptome precum febră, tuse sau dificultăți de respirație: vă rugăm să stați acasă, să vă izolați de alte persoane, în special de cele îngrijite, și să apelați **numărul de telefon 1450**. Numărul de sănătate este disponibil non-stop.

Fiți conștienți și respectați măsurile și restricțiile aplicabile pentru combaterea pandemiei.

TO NAJDÔLEŽITEJŠIE O KORONAVÍRUSE

Hrozba, ktorú predstavuje koronavírus, stále nie je za nami. Infekcia môže mať väzne a život ohrozujúce následky najmä pre starších ľudí a ľudí trpiacich predchádzajúcimi chorobami. Toto si musíme uvedomiť vždy pri styku s osobami, ktorým sa poskytuje starostlivosť. Tu sú zhrnuté najdôležitejšie poznatky a pravidlá správania.

Mnohé veci ešte nie sú úplne objasnené. Jedno je však už isté: čím sú ľudia starší a čím viac predchádzajúcich chorôb ako rakovina alebo cukrovka majú, tým závažnejšie môžu byť následky infekcie koronavírusom. Prípady s ťažkým priebehom a úmrtnosť dramaticky stúpajú s vekom, takže sa odhaduje, že u ľudí starších ako 60 rokov je päťkrát vyššie riziko úmrtia na Covid-19 než u ľudí vo veku 30 až 59 rokov. A pri veku 60+ platí: čím vyšší vek, tým vyššia úmrtnosť. Tá pri vyšom veku dosahuje dvojciferné percentuálne podiely.

To znamená: čím sú ľudia starší a čím viac predchádzajúcich chorôb majú, tým sú zraniteľnejší a tým dôležitejšia je ich ochrana pred infekciou koronavírusom.

Kedy a či bude nejaká vakcina a aký bude jej účinok, sa zatiaľ nedá povedať. Aj keď sa už lieky na toto ochorenie

nastavili lepšie, žiadny konkrétny liek na liečbu ochorenia neexistuje.

To znamená: je nutné urobiť všetko preto, aby ste chránili seba a ostatných ľudí pred infekciou.

Avšak hned' niekoľko zvláštností ochorenia Covid-19 stáraje predchádzanie infekcie: Dlhá inkubačná doba: Medzi infekciou koronavírusom a objavením sa symptómov ochorenia uplynie niekoľko dní, v extrémnych prípadoch až dva týždne. Počas tejto doby môžu byť infikovaní ľudia prenášačmi choroby bez toho, aby sa u nich prejavili príznaky. Mnohí ľudia nemajú pri ochorení dokonca žiadne príznaky alebo len minimálne – a aj tak môžu infikovať iných ľudí.

Bežné príznaky ako horúčka, kašeľ a únava sa nelisia od príznakov iných bežnejších chorôb, ako je chrípka a chrípke podobné infekcie. Zistíť, či ide o koronavírus, sa dá iba testom. Ale testy ukažujú len momentálny stav. To znamená, že osoba sa môže nakaziť vírusom hneď pri ďalšom stretnutí s ľudcom, ktorý je infikovaný vírusom. Okrem toho sú testovacie postupy v súčasnosti stále zložité a časovo náročné. Rýchlotesty prichádzajú na trh až teraz. To znamená, že trvá pomerne dlho, kým prídu výsledky. V tejto fáze teda nevieme, či sme infekční alebo nie. A výsledky tiež nie sú vždy stopercentne spoľahlivé. Koronavírusy sa môžu prenášať rôznymi spôsobmi. Kvapôčková infekcia sa môže prenášať priamo cez sliznice dýcha-

cích ciest, ak sa kvapôčky napr. pri kašli, kýchani, hovorení alebo spievani vzduchom dostanú na sliznice. Môže sa však prenášať aj rukami, ak prídu do kontaktu najskôr s vírusmi a potom s ústnou alebo nosnou sliznicou alebo spojivkou. Vírus má navyše relativne dlhú „trvanlivosť“ na povrchoch a v suspendovaných časticach. Vírus spôsobujúci ochorenie Covid-19 sa prenáša aj prostredníctvom takzvaných aerosólov. Aerosóly sú malícke častice, ktoré sú neviditeľné voľným okom a sú také ľahké, že sa vznášajú vo vzduchu. Riziko infekcie je obzvlášť vysoké v uzavretých, zle vetraných miestnostiach.

Inými slovami, s vírusom sa môžeme v zásade stretnúť kedykoľvek a kdekoľvek, kde sa pohybujú iní ľudia ako potenciálni prenášači. Ak prídeme do styku s vírusom, môžeme byť prenášačmi aj my bez toho, aby sme o tom vedeli.

Ako môžete chrániť seba a iných pred infekovaním?

- » Noste masku na ústa a nos. Jednoduchá maska neposkytuje spoľahlivú ochranu pred vírusmi, ale znížuje emisiu alebo „dolet“ vírusov pri rozprávaní, kašlani a kýchani.
- » Zachovávajte odstup od ostatných ľudí **najmenej** 1 meter.
- » Obmedzte kontakty, vychýbajte sa davom ľudí.
- » Nepodávajte si s nikým ruky, pri združení sa nebozkávajte ani neobjímajte.
- » Podľa možnosti sa nedotýkajte ničoho, čoho sa dotýkajú aj iní.
- » Kýchajte alebo kašlite do papierovej vreckovky alebo do ohnutého laktá a zároveň sa pritom odvraťte od ostatných ľudí.
- » Nesiahajte si rukou na tvár (ústa, nos, oči).
- » Pravidelne a dôkladne si umývajte ruky (30 sekúnd) mydlom a/alebo dezinfikujte ich vhodnými prípravkami. Najmä vtedy, keď príde domov zvonku alebo keď ste sa dotýkali nejakých predmetov či povrchov.
- » Pravidelne čistite povrhy, ktorých sa dotýkate a ktorých sa dotýkajú aj ostatní alebo si predtým dezinfikujte ruky.
- » Pravidelne a dôkladne vetrajte miestnosti, v ktorých sa zdržiavajú aj iné osoby, aby bolo riziko infekcie čo naj-

menšie. Je lepšie vyhnúť sa uzavretým priestorom, v ktorých sa zdržiavajú aj iné osoby.

NOSTE OCHRANNÉ RÚSKO NA ÚSTA A NOS!

Nosenie rúška môže zabrániť patogénom, ktoré zaťažujú ovzdušie v miestnosti a môžu byť zdrojom infekcie pre ďalších ľudí, dostať sa do okolitého vzduchu pri dýchaní, hovorení, kašlani alebo kýchani. Nosenie ochrany úst a nosa preto významnou mierou prispieva k potlačeniu chorôb, ako je Covid-19 alebo chrípka.

POZOR: Ako osoba, ktorá poskytuje osobnú starostlivosť, máte v tejto situácii osobitnú zodpovednosť voči

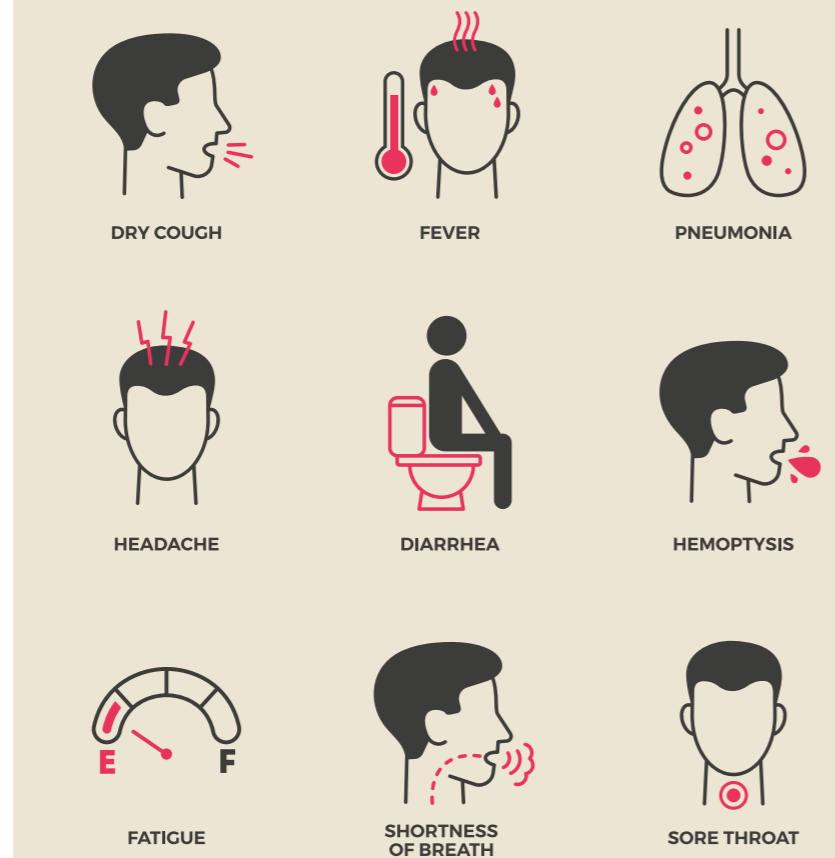
osobe, o ktorú sa staráte. Vyvarujte sa teda situáciám, v ktorých ste vystavení vyššiemu riziku infekcie!

ČO ROBIŤ, AK MÁTE PODOZRENIE, ŽE STE BOLÍ INFIKOVANÍ KORONAVÍRUSOM?

Ak sa u vás vyskytnú príznaky ako horúčka, kašeľ alebo dýchavičnosť, zostaťte doma, izolujte sa od ostatných ľudí, najmä od opatrovanej osoby a zavolajte na **telefónne číslo 1450**. Telefónne zdravotnícke číslo je k dispozícii nepretržite.

Rešpektujte a dodržiavajte opatrenia a obmedzenia, ktoré boli zavedené v boji proti pandémii.

Symptoms

Info kompakt: Corona-Tests

Es gibt mehrere Verfahren, um eine Infektion mit SARS-CoV-2 festzustellen: PCR, PCR-Schnelltest, Antigen- oder Antikörper-Tests. Hier ein Überblick.

PCR-TEST

Ein PCR-Test (PCR bedeutet Polymerase-Kettenreaktion) weist Erbgut des Corona-Virus (SARS-CoV-2) nach und gilt als sicherstes Nachweisverfahren. Nachteil: Die Auswertung erfolgt in Labors und die Ergebnisse liegen erst nach mehreren Stunden, manchmal Tagen vor. Für den Test wird mittels Stäbchen ein Abstrich aus dem Mund-, Nasen- oder Rachenraum entnommen. Da das Material aus dem tiefen Rachenraum entnommen werden muss, verursacht der Abstrich oft einen Würge-reiz. Eine falsche Entnahme kann ein negatives Ergebnis hervorrufen, obwohl eine Infektion vorliegt. Ein positives Testergebnis bedeutet, dass eine Ansteckung mit SARS-CoV-2 erfolgt ist.

PCR-SCHNELLTESTS

PCR-Schnellteste funktionieren nach dem gleichen Prinzip wie PCR-Tests. Allerdings erfolgt die Auswertung in einem abgespeckten Labor-Set gleich vor Ort. Die Testergebnisse liegen daher wesentlich rascher (ca. zwei Stunden) vor, sind aber nicht so zuverlässig wie bei im Labor ausgewerteten Tests.

ANTIGEN-TEST

Der Antigen-Test weist nicht Erbmateriale, sondern Eiweißfragmente (Proteine) des Virus nach. Vorteil: Der Test funktioniert (ähnlich wie ein Schwan-

gerschaftstest) simpel und schnell innerhalb von einigen Minuten. Der Abstrich muss nach gewissen Kriterien entnommen und in ein Test-Set eingebracht werden. Nachteil: Antigen-Tests weisen je nach Hersteller und Verfahren unterschiedliche, in der Regel aber geringere Genauigkeit und Verlässlichkeit auf als PCR-Labortests.

ANTIKÖRPER-TEST

Antikörper-Tests weisen nicht das Virus selbst nach, sondern die Reaktion des Immunsystems. Dieses bildet ein paar Tage nach einer Infektion Antikörper. Diese sind im Blut nachweisbar. Wegen dieser zeitlichen Verzögerung ist der Test nicht zum Nachweis einer akuten Infektion geeignet. Er kann aber darüber Auskunft geben, ob jemand bereits (zu einem früheren Zeitpunkt) infiziert war und ob sich noch Antikörper im Körper befinden. Allerdings bietet auch die Existenz von Antikörpern keine 100-prozentige Gewissheit, immun zu sein.

Achtung: Corona-Tests sind reine

Momentaufnahmen und aussagekräftig nur für den Zeitpunkt der Probenentnahme. So bedeutet z. B. ein 48 Stunden alter Test nicht, dass man sich in der Zeit seither nicht infiziert haben könnte.

ALLE AKTUELLEN INFORMATIONEN ZU CORONA, REISEWARNUNGEN, EINREISEBESTIMMUNGEN & CO:
www.daheimbetreut.at

Bei Verdacht: Tel. 1450, hier wird alles weitere in die Wege geleitet. Auch **Hausärzte** können mittlerweile (freiwillig) Antigen-Tests durchführen

Eine Liste von (privaten) Testmöglichkeiten findet sich auf:
https://www.advantageaustria.org/sk/COVID-19_Testmoeglichkeiten_Oesterreich.pdf
oder: <https://www.wko.at/branchen/k/handel/handelsagenten/testmoeglichkeiten-covid-19-liste-von-labors.html>

ACHTUNG: Zuschusses zur 24-Stunden-Betreuung

Seit März 2020 erhalten Personen, bei denen die Betreuung durch eine selbstständige Betreuungskraft zumindest 14 Tage pro Monat stattfindet, für die Dauer der Pandemie einen Zuschuss in Höhe von 550 Euro. Davor war für eine selbstständige Betreuungsperson eine Förderung von 275 Euro ausbezahlt worden, erst für zwei Betreuungspersonen die sich im 14-Tages-Turnus abwechselten, wurden 550 Euro Förderung ausgezahlt.

BRZI PCR TESTOV
Brzi PCR testovi počivaju na istom načelu kao i PCR testovi. Međutim, procjena se provodi u smanjenom laboratorijskom kompletu na licu mjesta. Rezultati testa stoga se dobivaju znatno brže (za

Pozor: testovi na koronavirus predstavljaju isključivo trenutačno stanje te su značajni samo za trenutak uzimanja uzorka. To znači da, na primjer, test star 48 sati neće značiti da se od trenutka njegova provođenja niste mogli zaraziti.

SVE AKTUELNE INFORMACIJE O KORONAVIRUSU, UPOZORENJA MA ZA PUTOVANJE, PROPISIMA O ULASKU U DRŽAVU I SL.:
www.daheimbetreut.at

U slučaju sumnje: tel. 1450, pozivom na taj telefonski broj pokreće se sve ostalo.

I obiteljski lječnici u međuvremenu mogu (dovoljno) provoditi testove na antigene

Popis (privatnih) mogućnosti za testiranje možete pronaći na:
https://www.advantageaustria.org/sk/COVID-19_Testmoeglichkeiten_Oesterreich.pdf
ili: <https://www.wko.at/branchen/k/handel/handelsagenten/testmoeglichkeiten-covid-19-liste-von-labors.html>

POZOR: doplata za 24-satnu skrb
Od ožujka 2020. godine osobe kod kojih se skrb putem samostalnog njegovatelja provodi najmanje 14 dana mjesечно tijekom pandemije primaju doplatu u iznosu od 550 eura. Prije toga se jednomu samostalnom njegovatelju isplaćivala potpora u iznosu od 275 eura, a potpora u iznosu od 550 eura isplaćivala se tek za dva njegovatelja koji su se izmjenjivali u 14-dnevnim ciklusima.

INFORMAȚII COMPACTE: TESTELE CORONA

Există mai multe metode de determinare a unei infecții cu SARS-CoV-2: PCR, test rapid PCR, teste antigen sau de anticorpi. Iată o prezentare generală.

TEST PCR

Un test PCR (PCR înseamnă reacția în lanț a polimerazei) detectează materialul genetic, ci fragmentele de proteine ale virusului. Avantaj: testul detectează (similar cu un test de sarcină) rapid și ușor în câteva minute. Frotul trebuie prelevat conform anumitor criterii și plasat într-un set de testare. Dezavantaj: evaluarea are loc în laboratoare și rezultatele sunt disponibile abia după câteva ore, uneori zile. Pentru test, se preleveză un frot din gură, nas sau gât cu ajutorul unui betigaș cu un tampon. Deoarece materialul trebuie prelevat din profunzimea gâtului, frotul provoacă adesea un reflex de vomă. O prelevare incorectă poate produce un rezultat negativ, chiar dacă există o infecție. Un rezultat pozitiv al testului înseamnă că există o infecție cu SARS-CoV-2.

TESTE RAPIDE PCR

Testele rapide PCR funcționează pe aceeași principiu ca și testele PCR. Cu toate acestea, evaluarea are loc într-un laborator minim, amplasat la fața locului. Rezultatele testelor sunt, prin urmare, disponibile mult mai rapid (aproximativ două ore), dar nu sunt la fel de fiabile ca cele ale testelor efectuate în laborator.

TESTUL DE ANTIGEN

Testul de antigen nu detectează materialul genetic, ci fragmentele de proteine ale virusului. Avantaj: testul detectează (similar cu un test de sarcină) rapid și ușor în câteva minute. Frotul trebuie prelevat conform anumitor criterii și plasat într-un set de testare. Dezavantaj: în funcție de producător și metodă, teste de antigen au o precizie și fiabilitate diferite, dar de obicei mai mici decât teste de laborator PCR.

TEST DE ANTICORPI

Testele de anticorpi nu detectează virusul în sine, ci reacția sistemului imunitar. Acestea formează anticorpi la câteva zile după infecție. Aceștia pot fi detectați în sânge. Din cauza acestei întârzieri, testul nu este potrivit pentru detectarea unei infecții acute. Cu toate acestea, poate oferi informații despre dacă cineva a fost deja infectat (la un moment dat anterior) și dacă există încă anticorpi în organism. Cu toate acestea, chiar și existența anticorplilor nu oferă o certitudine de 100% a imunității.

Atenție: teste de detectarea a coronavirusului sunt doar instantanee

și semnificative numai pentru momentul prelevării probei. Deci, de exemplu, un test vechi de 48 de ore nu înseamnă că nu v-ați infectat în acest răstimp.

TOATE INFORMAȚIILE ACTUALE DESPRE CORONAVIRUS, AVERTISMENTE DE CĂLĂTORIE, REGLEMENTARI DE INTRARE ȘI ALTELE: www.daheimbetreut.at

Dacă bănuiați o eventuală infecțare: tel. 1450, orice alte proceduri se inițiază aici. și **medicii de familie** pot acum (voluntar) efectua teste de antigen

O listă de opțiuni de testare (private) poate fi găsită la:
https://www.advantageaustria.org/sk/COVID-19_Testmoeglichkeiten_Oesterreich.pdf
sau: <https://www.wko.at/branchen/k/handel/handelsagenten/testmoeglichkeiten-covid-19-liste-von-labors.html>

ATENȚIE: subvenții pentru ÎNGRIJIREA permanentă

Din martie 2020, persoanele care sunt îngrijite de un asistent independent de îngrijire personală timp de cel puțin 14 zile pe lună primesc o subvenție de 550 EUR pe durata pandemiei. Înainte de aceasta, se acorda o subvenție de 275 EUR pentru un asistent independent de îngrijire personală, iar pentru doi îngrijitori care se alternează într-un ciclu de 14 zile, se acordau 550 EUR.

UCELENÉ INFORMÁCIE: TESTY NA KORONAVÍRUS

Existuje niekoľko metód na stanovenie infekcie SARS-CoV-2: testy PCR, rýchlotesty PCR, antigénové testy alebo testy na protilátky. Tu je prehľad.

TEST PCR

Test PCR (PCR znamená polymérová reťazová reakcia) deteguje genetický materiál koronavírusu (SARS-CoV-2) a považuje sa za najspôsahlivejšiu detekč-

nú metódu. Nevýhoda: Vyhodnotenie prebieha v laboratóriach a výsledky sú k dispozícii až po niekoľkých hodinách, niekedy aj dní. Pri testovaní sa pomocou testovacej tyčinky odoberie ster z úst, nosa alebo hltana. Pretože sa materiál musí zobrať z oblasti hlboko v hltane, ster často spôsobuje dávnenie. Nesprávny odber môže viesť k negatívnym výsledkom, aj keď je prítomná infekcia. Pozitívny výsledok testu znamená, že je človek infikovaný vírusom SARS-CoV-2.

RÝCHLOTESTY PCR

Rýchlotesty PCR fungujú na rovnakom princípe ako testy PCR. Vyhodnotenie však prebieha v zoštíhlenom laboratóriu priamo na mieste odberu. Výsledky testov sú preto k dispozícii oveľa rýchlejšie (pričom za dve hodiny), ale nie sú také spoľahlivé ako pri testoch vyhodnotených v laboratóriu.

ANTIGÉNOVÝ TEST

Antigénový test nezistí genetický materiál, ale bielkovinové fragmenty (proteíny) vírusu. Výhoda: Test funguje (podobne ako tehotenský test) rýchlo a ľahko v priebehu niekoľkých minút. Ster musí byť odobratý podľa určitých kritérií a vložený do testovacej súpravy. Nevýhoda: V závislosti od výrobcu a metódy majú antigénové testy inú, ale zvyčajne nižšiu presnosť a spoľahlivosť než laboratórne testy PCR.

TEST NA PROTILÁTKY

Testy na protilátky nezistia samotný vírus, ale reakciu imunitného systému. Ten vytvára protilátky niekoľko dní po infekcii. Tieto sa dajú zistiť v krvi. Kvôli časovému oneskoreniu nie je test vhodný na zistovanie akútnej infekcie. Môže však poskytnúť informácie o tom, či už niekto bol infikovaný (v skoršom čase) a či sú v tele ešte stále protilátky. Ani existencia

protílátok však neposkytuje stopercentnú istotu, že je človek imunný.

Pozor: Testy na koronavírus preukazujú čisto momentálny stav čiže vyslovujú iba o stave v momente, kedy bola vzorka odobratá. Takže napr. 48 hodín starý test neznamená, že človek odvtedy nemohol byť infikovaný.

VŠETKY AKTUÁLNE INFORMÁCIE O KORONAVÍRUSE, CESTOVATEĽSKÉ VÝSTRAHY, PODMIENKY PRICESTOVANIA ATD.:

www.daheimbetreut.at

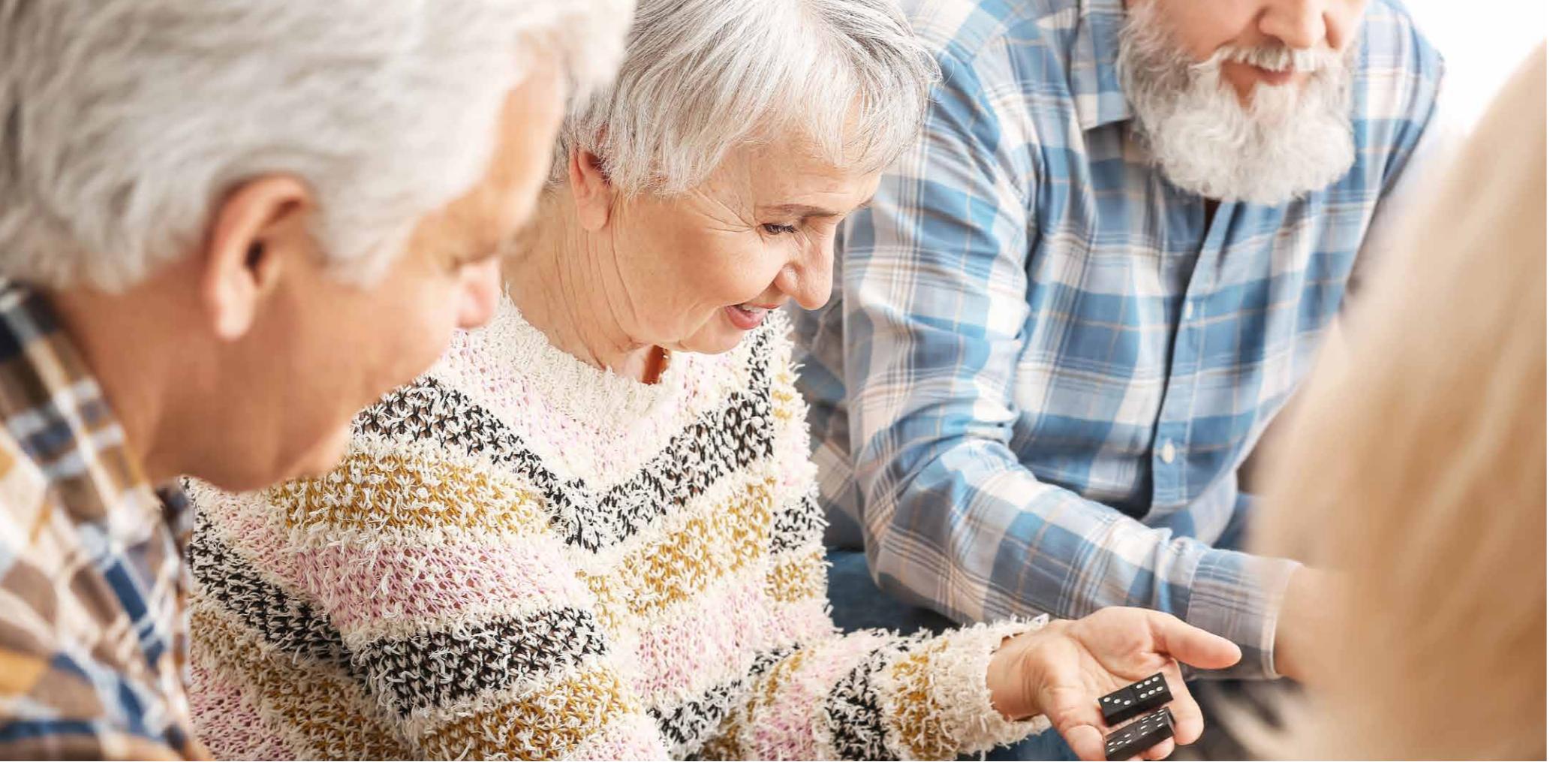
Pri podozrení: Tel. 1450, prostredníctvom ktorého sa budú iniciovať všetky ďalšie kroky. Antigénové testy môžu teraz robiť aj **všeobecní lekári** na dobrovoľnej báze.

Zoznam (súkromných) možností testovania nájdete na adrese:
https://www.advantageaustria.org/sk/COVID-19_Testmoeglichkeiten_Oesterreich.pdf
alebo: <https://www.wko.at/branchen/k/handel/handelsagenten/testmoeglichkeiten-covid-19-liste-von-labors.html>

POZOR: PRÍSPEVOK NA 24-HODINOVÚ STAROSTLIVOSŤ

Od marca 2020 dostávajú ľudia, o ktorých sa najmenej 14 dní v mesiaci stará nezávislý(-á) opatrovateľ(-ka) príspevok na obdobie počas pandémie vo výške 550 eur. Predtým bol vyplácaný príspevok vo výške 275 eur na jedného(-u) nezávislého(-ú) opatrovateľa(-ku), iba dvom opatrovateľom(-kám), ktorí(-é) sa striedali v 14-dennom cykle, bolo vyplácaných 550 eur.

Aktive Beschäftigung für Betreute

Die Tage sind kurz, es wird früh finster und draußen ist es kalt. Senior*innen sind wieder mehr zu Hause in den eigenen vier Wänden. Wir haben daher Tipps für Beschäftigungsmöglichkeiten zusammengefasst.

Senioren üben durch das Zusammenlegen von Spielsteinen die manuelle Fähigkeit. Außerdem wird bei diesen Spielen auch das Gedächtnis angeregt. Nicht zu vergessen ist der Spaßfaktor. Positive Emotionen durch das Spiel verstärken die positive Stimmung der Pflegebedürftigen.

Mit zunehmendem Alter lässt unsere geistige Fitness nach. Besonders für Demenzkranke ist es enorm wichtig, ihre kognitiven Fähigkeiten so lange wie möglich zu fördern und aufrecht-

zuerhalten. Gleichzeitig können einige Spiele auch die Motorik trainieren. Spiele dienen als Gedächtnistraining und um das Erinnerungsvermögen von Senior*innen zu fördern. Sie sollten bei der Auswahl der Spiele darauf achten, dass sie an die Bedürfnisse der Pflegebedürftigen angepasst sind. Wichtig ist das Schwierigkeitsniveau zu berücksichtigen um einer Frustration entgegenzuwirken. Es lohnt sich, die Anforderungen und die Regeln entsprechend den Möglichkeiten anzupassen.

Spielfiguren sollten groß genug und in der Haptik einfach sein. Auch Karten und Bilder sollten entsprechend zur geistigen und körperlichen Befindlichkeit der Betreuten passen. Als Gedächtnistraining eignen sich zusätzlich beispielsweise einfache Varianten von Memory sowie Ratespiele.

Betreuungskräfte können mit diesen Beschäftigungsmöglichkeiten Demenz und Einsamkeit entgegenwirken.

BESCHÄFTIGUNGSMÖGLICHKEITEN FÜR SENIOR*INNEN

Domino bewährt sich ausgezeichnet bei Personen mit Demenzerkrankungen. Außer den üblichen Spielsteinen mit Löchern können auch **Varianten mit Wörtern und Zeichnungen** zum Einsatz kommen. Das Dominospiel hilft, den Wortschatz zu behalten und zu üben.

Wegen seiner Einfachheit verbessert „**Mensch ärgere dich nicht**“ die Stimmung des Pflegebedürftigen durch das gemeinsame Spiel und den Wettstreit. Es können mehr als zwei Personen mitspielen, was die soziale Beteiligung zusätzlich fördert.

Kartenspiele sind nicht nur eine spannende Unterhaltung. Sie können auch die reflektierende Aktivität aufrechterhalten und dadurch die intellektuelle Leistungsfähigkeit verbessern und verlängern.

Bei **Puzzle-Spielen** werden Gedächtnis, Wahrnehmungsvermögen und Vorstellungskraft gefordert. Sie üben auch das Gefühl der Orientierung der Objekte im Raum sowie Geduld.

„**Stadt, Land, Fluss**“ aktiviert das Allgemeinwissen. Das Spiel kann die intellektuelle Leistungsfähigkeit, die Kategorisierung und vor allem das Gedächtnis des Pflegebedürftigen ausgezeichnet aufrechterhalten.

Lesen und Vorlesen – mit fortschreitender Demenz werden Betreute nicht mehr selbst lesen bzw. das Gelesene umsetzen können. Eine schöne gemeinsame Beschäftigung ist dann, wenn Demente die Tageszeitung oder eine Geschichten vorgelesen bekommen. Auch hier eignen sich kurze Geschichten oder Informationen aus der Zeitung für ein anregendes Gespräch.

Kreuzworträtsel oder auch Rätselraten ist bei Senior*innen mit und ohne Demenz meist sehr angesagt. Egal, ob es um Märchenrätsel geht, bei denen die alten Fabeln wieder ins Gedächtnis gerufen werden, oder Rätselspiele über **alltägliche Dinge** wie Kleidungsstücke, Möbel oder Gartengeräte.

An **altbekannte Musik oder Lieder** erinnern sich demente Menschen häufig noch recht gut. Die Lieder animieren zum Mitsingen. Auch ist es eine gute Grundlage, um über Lieder und deren **zusammenhängende Geschichten zu sprechen**. Wichtig ist, dass wieder Erinnerungen geweckt werden.
(Erstellt von Susanne Pichler, Salzburg 24h Pflege)

AKTIVNOSTI OSOBA ZA KOJE SE SKRBI

Dani su kratki, mrak pada rano, a vani je hladno. Starje osobe ponovno su češće kod kuće u vlastita četiri zida. Stoga smo saželi savjete u vezi s mogućim aktivnostima.

Starje osobe vježbaju ručne vještine putem slaganja dijelova za igranje. Također, u okviru tih igara potiče se i pamćenje. No ne treba zaboraviti ni na faktor zabave. Positivne emocije uslijed igre pojačavaju pozitivno raspolaženje osoba kojima je potrebna skrb.

Što više starimo, to je naša mentalna sposobnost slabija. Kod osoba s demencijom posebno je važno poticati i održavati njihove kognitivne sposobnosti što je dulje moguće. Istovremeno se putem pojedinih igara mogu trenirati i motoričke sposobnosti.

Igre služe i kao trening pamćenja kako bi se poticala sposobnost zadržavanja informacija starijih osoba. Pri odabiru igara morali biste obratiti pozornost na to da one budu prilagođene potrebama osoba kojima je potrebna skrb. Važno je obratiti pozornost na razinu težine kako se ne bi izazvala frustracija. Preporučuje se zahtjeve i pravila prilagoditi u skladu s mogućnostima.

Figure za igranje moraju biti dovoljno velike i jednostavne za primanje u ruke. Karte i slike također bi morale odgovarati mentalnom i fizičkom stanju osobe za koju se skrbi. Za treniranje pamćenja dodatno su prikladne, na primjer, jednostavne varijante igre pamćenja te igre pogadanja.

Njegovatelji mogu ovim mogućnostima za aktivnosti pridonijeti suzbijanju demencije i osjećaja usamljenosti.

MOGUĆNOSTI ZA AKTIVNOSTI STARIJIH OSOBA

Domino pločice idealno su prikladne za osobe koje boluju od demencije. Uz uobičajene igrače pločice s rupama mogu se upotrijebiti i varijante s rječima i crtežima. Igranje domino pločica pomaže pri zadržavanju i vježbanju vokabulara.

Zbog svoje jednostavnosti igra „**Čovječe, ne ljuti se**“ poboljšava raspolaženje osobe kojoj je potrebna skrb uslijed zajedničke igre i natjecanja. U toj igri može sudjelovati više od dvoje ljudi, što dodatno potiče društveno sudjelovanje.

Kartaške igre nisu samo uzbudljiv oblik zabave. Također, one mogu održati reflektirajući aktivnost te time poboljšati i produljiti intelektualne sposobnosti.

Kod **igri slagalica** potiču se pamćenje, percepcija i mašta. Također, njima se vježbaju osjećaj za orientaciju predmeta u prostoriji i strpljenje.

Igra „**Grad, država, rijeka**“ aktivira opće znanje. Ta je igra izvrsno prikladna za intelektualne sposobnosti, kategorizaciju i, prije svega, pamćenje osobe kojoj je potrebna skrb.

Čitanie i čitanie naglas – uz napreduval demenciju, osobe kojima je potrebna skrb više neće moći samostalno čitati, odnosno primjenjivati pročitano. Lijepa zajednička aktivnost tada je posrijedi kada se dementnim osobama dnevne novine ili priča pročita naglas. I ovdje su kratke priče ili informacije iz novina prikladne za poticanje razgovora.

Križaljke ili igre pogadanja vrlo su omiljene među starijim osobama, bez obzira na to boluju li one od demencije ili ne. Bez obzira na to je li riječ o zagonetkama iz bajki, pri čemu se osobe kojima je potrebna skrb podsjećaju na već poznate priče, ili igrama pogadanja o **svakodnevnim predmetima** kao što su odjevni predmeti, komadi namještaja ili alat za vrtlarenje.

Poznatih melodija ili pjesama dementne će se osobe u pravilu još dobro sjećati. Pjesme potiču na zajedničko pjevanje. I to je dobra osnova za razgovor o pjesmama i njihovim **povezanim pričama**. Važno je da se uspomene ponovno probude.

(Izradila Susanne Pichler, Salzburg, 24-satna njega)

ANGAJAREA ACTIVĂ PENTRU CEI CARE BENEFICIAZĂ DE ÎNGRIJIRE

Zilele sunt scurte, se întunecă devreme și e frig afară. Vârstnicii stau mai mult la ei acasă. Prin urmare, avem sfaturi pe scurt pentru oportunitățile de activitate.

Vârstnicii își exercează abilitățile manuale, punând piese laolaltă. În plus, aceste jocuri stimulează și memoria. A nu uita este factorul distractiv. Emoțiile pozitive din joc întăresc starea de spirit pozitivă a celor care au nevoie de îngrijire.

Pe măsură ce îmbătrânim, capacitatea noastră mintală scade. Este deosebit de important ca persoanele cu demență să își încurajeze și să-și mențină abilitățile cognitive cât mai mult timp posibil. În același timp, unele jocuri pot antrena și abilitățile motorii.

Jocurile servesc ca antrenament pentru memorie și pentru susținerea memoriei persoanelor în vîrstă. Atunci când alegeti jocurile, trebuie să vă asigurați că

acestea sunt adaptate necesităților celor ce se află în îngrijire. Este important să țineți cont de nivelul de dificultate pentru a contracara frustrarea. Este optim să adaptați cerințele și regulile în funcție de posibilități. Pieße de joc ar trebui să fie suficient de mari și ușor de simțit. Cărțile de joc și imaginile ar trebui, de asemenea, să se potrivească stării fizice și mintale a persoanei aflate în îngrijire. Variante simple de Memory și jocuri de ghicit sunt, de asemenea, potrivite ca antrenament al memoriei. Asistenții de îngrijire personală pot folosi aceste oportunități pentru a contracara demența și singurătatea.

OPORTUNITĂȚI DE ACTIVITĂȚI PENTRU PERSOANELE ÎN VÂRSTĂ

Domino s-a dovedit a fi excelent pentru persoanele cu demență. În plus față de pieße obișnuite de joc cu găuri, puteți de asemenea folosi **variante cu cuvinte și desene**. Jocul de domino ajută la retenția și exersarea vocabularului.

Datorită simplității sale „**Nu te supăra, frate**” îmbunătățește starea de spirit a persoanei îngrijite prin jocul împreună și competiție. Pot juca mai mult de două persoane, ceea ce încurajează și participarea socială.

Jocurile de cărți nu sunt doar un divertisment interesant. De asemenea, pot menține activitatea reflexivă, îmbunătățind și prelungind astfel performanța intelectuală.

La **jocurile de puzzle** sunt necesare memoria, percepția și imaginația. De asemenea, exercează simțul orientării obiectelor în spațiu și răbdarea.

„**Oraș-țară-râu**” activează cunoștințele generale. Jocul este excelent la menținerea capacității intelectuale, a clasificării și, cel mai important, a memoriei persoanei îngrijite.

Citirea și citirea cu voce tare - pe măsură ce demența progresează, cei aflați în îngrijire nu vor mai putea să citească singuri sau să se folosească de ceea ce au citit. O ocupație comună plăcută este atunci când persoanelor cu demență li se citește ziarul zilnic sau

o poveste. și aici, nuvelele sau informațiile din ziar sunt potrivite pentru o conversație stimulativă.

Cuvintele încrucisate sau chiar ghicitorele sunt de obicei foarte populare la persoanele în vîrstă cu și fără demență. Nu contează dacă este vorba despre ghicitore din basme în care vechile fabule sunt reamintite sau ghicitore despre lucruri cotidiene precum îmbrăcăminte, mobilier sau unelte de grădină.

De muzică sau melodii familiare persoanele cu demență își amintesc adesea destul de bine. Cântecele încurajează cântatul împreună. Este, de asemenea, o bază bună pentru a vorbi despre melodii și **despre poveștile asociate acestora**. Este important ca amintirile să fie stimulante.

(Creat de Susanne Pichler, asistență permanentă în Salzburg)

AKTIVITY PRE TÝCH, KTORÝM SA POSKYTUJE STAROSTLIVOSŤ

Dni sú krátke, skoro sa stmieva a vonku je zima. Seniori sú opäť viac doma vo svojich vlastných bytoch. Preto ponúkame niekoľko tipov na možné aktivity.

Seniori si precvičujú manuálne zručnosti skladaním herných kociek. Tieto hry navýšia stimulujú aj pamäť. Netreba zabúdať na zábavný faktor. Pozitívne emócie z hry posilňujú pozitívnu náladu opatrovaných osôb.

S pribúdajúcim vekom naša mentálna zdatnosť klesá. U ľudí s demenciou je obzvlášť dôležité podporovať a udržiavať ich kognitívne schopnosti čo najdlhšie. Niektoré hry zároveň môžu trénovať aj motoriku.

Hry slúžia ako tréning pamäti a schopnosti zapamätávania u seniorov. Pri výbere hier by ste mali dbať na to, aby boli prispôsobené potrebám osôb odkázaných na starostlivosť. Aby ste predišli frustrácii, je dôležité vziať do úvahy úroveň náročnosti. Oplatí sa prispôsobiť požiadavky a pravidlá podľa možnosti.

Hracie figúrky by mali byť dostatočne veľké a ľahko hmatateľné. Aj karty a obrázky by mali zodpovedať duševnému

a fyzickému rozpoloženiu osoby odkázanej na starostlivosť. Na tréning pamäti sú vhodné napríklad aj jednoduché varianta pexesa alebo hier s hádankami. Opatrovatelia môžu tieto aktivity podľa možnosti využiť na potlačenie demencie a osamelosti.

MOŽNOSTI AKTIVÍT PRE SENIOROV

Domino sa vynikajúco osvedčilo pri ľuďoch s demenciou. Okrem obvyklých herných kociek s bodkami môžete tiež použiť aj varianty so slovami a kresbami. Hra domino pomáha udržiavať a precvičovať slovnú zásobu.

Hra „**Človeče nehnevaj sa**“ kvôli svojej jednoduchosti zlepšuje náladu opatrované osoby prostredníctvom spoločnej hry a súťaže. Hru môžu hrať aj viac ako dvaja ľudia, čo navyše podporuje socializáciu.

Kartové hry nie sú len vzrušujúcou zábavou. Môžu tiež udržiavať aktivitu reflexov a tým zlepšovať a predĺžovať intelektuálne schopnosti.

Pri **skladaní puzzle** sa vyžaduje pamäť, vnímanie a predstavivosť. Precvičuje sa aj zmysel pre orientáciu predmetov v priestore a trpezlivosť.

„**Meno, mesto, zvíera, vec**“ aktivuje všeobecné vedomosti. Táto hra je vynikajúca pre udržiavanie intelektuálnych schopností, kategorizácie a hlavne pamäti opatrovanej osoby.

Čítanie a čítanie nahlas – s postupujúcou demenciou opatrovaná osoba už nedokáže čítať sama ani si uvedomovať to, čo prečíta. Príjemnou spoločnou činnosťou je, keď sa ľuďom postihnutým demenciou nahlas číta denná tlač alebo príbeh. Aj tu sú krátke poviedky alebo

informácie z novín vhodné na podnetný rozhovor.

Krížkovky alebo lúštenie hádaniek je zvyčajne veľmi oblúbenou činnosťou u seniorov s demenciou aj bez nej. Bez ohľadu na to, či ide o rozprávkové hádanky, pri ktorých sa vybavujú v pamäti staré bájky, alebo o logické hry o **každodenných veciach** ako napríklad oblečení, nábytku alebo záhradnom náradí.

Známu hudbu alebo piesne si ľudia s demenciou často pamäťajú celkom dobre. Piesne navádzajú, aby ste si ich aj zaspievali. Je to tiež dobrý základ, aby ste sa prostredníctvom piesní a s nimi súvisiacimi príbehmi mohli porozprávať. Je dôležité, aby sa spomienky opäť prebudili.

(Autor: Susanne Pichler, 24h starostlivosť v Salzburgu)

Online-Infos zu Corona & Co

Fast täglich neue Entwicklungen, Informationen, Regeln, Vorschriften: Die Corona-Krise stellt uns vor enorme Herausforderungen – rasche und kompetente Information ist gefragt. Aber auch abseits von Corona gibt es immer wieder Informationsbedarf.

Wirtschaftskammer Österreich sowie Fachverband „Personenberatung und Personenbetreuung“ und Fachgruppen in den Bundesländern bieten Ihnen eine Reihe von Informationsangeboten. Hier die wichtigsten im Überblick:

1. Homepage www.daheimbetreut.at

Auf der Homepage des Fachverbandes „Personenberatung und Personenbetreuung“ bekommen Sie jeweils aktuell die wichtigsten Informationen zu Covid-19 und zur aktuellen Situation, speziell zugeschnitten auf die Bedürfnisse und die Situation von Personenbetreuungskräften in der 24-Stunden-Betreuung – und das in 12 Sprachen.

Abseits von Corona und seinen Folgen finden Sie auf www.daheimbetreut.at auch weitere wichtige Informationen, Downloads von Musterverträgen und Formularen sowie eines Notfallplans und eine Liste aller in Österreich gewerbeberechtigten Agenturen.

2. Online-Ratgeber [https://ratgeber.wko.at/personenbetreuung/](http://ratgeber.wko.at/personenbetreuung/)

Ebenfalls in 12 Sprachen gibt der WKO-Online-Ratgeber Auskunft zu Gründung, Standort- und Wechsel der Betriebsstätte, Sozialversicherung sowie zahlreichen weiteren Fragen.

Wichtige Informationen und Links finden Sie auch auf der Homepage des Fachverbands „Personenberatung und

Personenbetreuung: [https://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/selbststaendige-personenbetreuer.html](http://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/selbststaendige-personenbetreuer.html)

Auf www.oeqz.at finden Sie alle Informationen zum „Österreichischen Qualitätszertifikat für Vermittlungsagenturen in der 24-Stunden-Betreuung“ (ÖQZ-24) sowie eine Liste der zertifizierten Agenturen.

Beim Weg zur Selbstständigkeit als Betreuungsperson in Österreich unterstützt Sie das Gründerservice der Wirtschaftskammer Österreich: www.gruenderservice.at. Einen Infofolder zur Personenbetreuung finden Sie auf [https://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Personenbetreuung.html](http://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Personenbetreuung.html)

INTERNETSKE INFORMACIJE O KORONAVIRUSU I SL.

Gotovo svaki dan novi razvoji događaja, informacije, pravila, propisi: kriza uzrokovana koronavirusom suočava nas s golemlim izazovima – zbog čega su brze i kompetentne informacije tražene. No potreba za informacijama postoji ne samo tijekom razdoblja pandemije koronavirusa. Austrijska gospodarska komora i stručni savez „Skrb za osobe i njega“ te stručne skupine u saveznim državama nude vam cijeli niz ponuda za informacije. Ovdje vam donosimo pregled najvažnijih:

1. Početna stranica www.daheimbetreut.at

Na početnoj stranici stručnog saveza „Skrb za osobe i njega“ uvijek ćete

moci pronaći najvažnije informacije u vezi s bolešću COVID-19 i trenutačnom situacijom koje su posebno prilagođene potrebama i situaciji njegovateljica i njegovatelja aktivnih u 24-satnoj skrb - i to na 12 jezika.

Uz koronavirus i njegove posljedice, na web-mjestu www.daheimbetreut.at pronaći ćete i dodatne važne informacije te moći preuzeti primjerke ugovora, obrazaca i plana za hitne slučajeve, kao i popis svih austrijskih agencija s dozvolom za rad.

2. Internetski savjetnik [https://ratgeber.wko.at/personenbetreuung/](http://ratgeber.wko.at/personenbetreuung/) Internetski savjetnik Austrijske gospodarske komore također na 12 jezika informira o osnivanju poduzeća, promjeni lokacije i poslovnog prostora, socijalnom osiguranju te o brojnim drugim pitanjima.

3. Važne informacije i poveznice možete pronaći i na početnoj stranici stručnog saveza „Skrb za osobe i njega“: [https://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/selbststaendige-personenbetreuer.html](http://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/selbststaendige-personenbetreuer.html)

4. Na web-mjestu www.oeqz.at pronaći ćete sve informacije o „Austrijskom certifikatu kvalitete za agencije za posredovanje u 24-satnoj skrb“ (ÖQZ-24) te popis certificiranih agencija.

5. Podršku na putu do osamostaljenja u svojstvu njegovatelja pružat će vam Usluga osnivanja Austrijske gospodarske komore: www.gruenderservice.at

Mapu s informacijama o skrb za osobe pronaći ćete na [https://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Personenbetreuung.html](http://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Personenbetreuung.html)

De asemenea, puteți găsi informații importante și linkuri pe pagina principală a asociației profesionale „Consiliere și îngrijire personală“: [https://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/habenberatung-betreuung/selbststaendige-habenbetreuer.html](http://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/habenberatung-betreuung/selbststaendige-habenbetreuer.html)

Pe www.oeqz.at veți găsi toate informațiile despre „Certificatul de calitate austriac pentru agenții de intermediere în îngrijirea permanentă“ (ÖQZ-24), precum și o listă a agenților certificate.

5. Serviciul pentru înființări al Camerei de Comerț din Austria vă sprijină pe drumul dvs. spre independentă ca asistent de îngrijire personală independent în Austria: www.gruenderservice.at

Veți găsi un folder cu informații despre îngrijirea personală la [https://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Personenbetreuung.html](http://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Personenbetreuung.html)

ONLINE INFORMÁCIE O KORONAVÍRUSE

Takmer denne nový vývoj, informácie, pravidlá, predpisy: Koronakríza nás stavia pred obrovské výzvy – vyžadujú sa rýchle a kompetentné informácie. Ale aj mimo koronakrízy sú informácie stále potrebné. Hospodárska komora Rakúska, ako aj odborné združenie pre „osobné poradenstvo a osobnú starostlivosť“ a odborné skupiny v spolkových krajinách vám poskytujú množstvo informačných zdrojov. Tu je prehľad najdôležitejších:

1. Ghid online [https://ratgeber.wko.at/personenbetreuung/](http://ratgeber.wko.at/personenbetreuung/) Ghidul online al Camerei de Comerț din Austria oferă de asemenea informații despre înființarea unei companii, schimbarea locației și a sediilor comerciale, asigurările sociale și numeroase alte întrebări, în 12 limbi.

2. Domovská stránka www.daheimbetreut.at Na domovskej stránke odborného združenia pre „osobné poradenstvo a osobnú starostlivosť“ nájdete najdôležitejšie informácie o ochorení Covid-19 a aktuálnej situácii, špeciálne prispô-

sobné potrebám a situáciu personálu osobnej starostlivosti v 24-hodinovej starostlivosti – v 12 jazykoch.

Odhliadnu od koronakrízy a jej dôsledkov nájdete na stránke www.daheimbetreut.at aj ďalšie dôležité informácie, vzorové zmluvy a formuláre na stiahnutie, ako aj nádzový plán a zoznam všetkých agentú oprávnených vykonávať činnosť v Rakúsku.

2. Online-poradca [https://ratgeber.wko.at/personenbetreuung/](http://ratgeber.wko.at/personenbetreuung/) Online poradca WKO tiež poskytuje informácie v 12 jazykoch o založení spoločnosti, zmene sídla a prevádzky, sociálnom poistení a odpovede na mnohé ďalšie otázky.

3. Dôležité informácie a odkazy tiež nájdete na domovskej stránke odborného združenia pre „osobné poradenstvo a osobnú starostlivosť“: [https://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/selbststaendige-personenbetreuer.html](http://www.wko.at/branchen/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/selbststaendige-personenbetreuer.html)

4. Na stránke www.oeqz.at nájdete všetky dôležité informácie o „rakúskom certifikáte kvality pre sprostredkovateľské agentúry v oblasti 24-hodinovej starostlivosti“ (ÖQZ-24), ako aj zoznam certifikovaných agentúr.

5. Na ceste k samostatnej zárobkovej činnosti nezávislého opatrotovateľa/ nezávislej opatrotovateľky vám pomôže zakladateľský servis Hospodárskej komory Rakúska: www.gruenderservice.at

Informačnú zložku o osobnej starostlivosti nájdete na stránke [https://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Personenbetreuung.html](http://www.gruenderservice.at/site/gruenderservice/publikationen/Personenbetreuung.html)

Verantwortung in schwierigen Zeiten

2020 ist kein Jahr wie jedes anderen: Die Covid-19-Pandemie, die über den Globus hinwegfegt, fordert uns alle: Sorge um die eigene und die Gesundheit der Angehörigen und Freunde, um Arbeitsplatz und Auskommen – und ein banger Blick in die Zukunft: Was wird noch kommen? Für die selbstständigen Personenbetreuer*innen und die Agenturen zur Organisation der Personenbetreuung kommt noch etwas dazu: die enorme Verantwortung für die von ihnen Betreuten. Hygiene war immer unverzichtbar in unserer Arbeit – doch nun geht es im Extremfall um Leben und Tod. Nach wie vor kann niemand mit letzter Gewissheit ausschließen, selbst das Virus in sich zu tragen. Umso wichtiger ist es, alle Vorsichtsmaßnahmen einzuhalten.

Es geht hier nicht darum, Menschen und ihre Leistungen in systemrelevant oder nicht systemrelevant einzuteilen. Aber eines muss hier betont werden: Als selbstständige Personenbetreuer*innen sind Sie auch in dieser schwierigen Situation an der Seite derer, die auf Ihre Hilfe angewiesen und für die Sie der Schlüssel zu einem Leben in den eigenen vier Wänden sind. Dafür gilt es Danke zu sagen! Ich wünsche Ihnen ein frohes Weihnachtsfest und ein gesundes und erfolgreiches Jahr 2021.

ODGOVORNOST U TEŠKIM VREMENIMA

Godina 2020. nije godina kao svaka druga: pandemija bolesti COVID-19 koja je poхala cijeli svijet predstavlja izazov za sve nas: briga o vlastitom zdravlju te zdravlju članova obitelji i prijatelja, o radnom mjestu i sredstvima za život – i zašrašen pogled uperen u budućnost. Što nam još predstoji? Samostalne njegovateljice i njegovatelje te agencije za organizaciju skrbi za osobe očekuje još nešto: golema odgovornost u pogledu osoba za koje skrbe. Higijena je uvijek bila neophodna u okviru našeg posla – no sada je u ekstremnim slučajevima riječ o pitanju života i smrti. Naposljeku, nitko ne može s potpunom sigurnošću isključiti da je i sam prijenosnik

virusa. Stoga je još važnije poštivati sve mjere opreza.

Ovdje nije riječ o tome podijeliti ljude i usluge koje pružaju na one koje su sistemski relevantne i one koje to nisu. Međutim, pri tome se jedna stavka mora posebno naglasiti: u svojstvu samostalnih njegovateljica i njegovatelja i tijekom ove ste teške situacije na strani onih kojima je vaša pomoć potrebna te kojima vi predstavljate ključ za život u vlastita četiri zida. Stoga vam je potrebno uputiti zahvalu! Želim vam sretan Božić te zdravu i uspješnu 2021. godinu.

RESPONSABILITATE ÎN VREMURI DIFICILE

2020 nu este un an ca oricare altul: pandemia Covid-19, care se extinde pe tot globul, aduce cu sine provocări pentru toată lumea: îngrijorări pentru propria noastră sănătate și sănătatea rudelor și prietenilor, pentru locul de muncă și mijloacele de traj - și o privire încriscoșătoare spre viitor: ce mai urmează? Pentru asistenții independenți de îngrijire personală și agențiile care organizează îngrijirea, mai există o îngrijorare: responsabilitatea enormă pentru cei pe care îi îngrijesc. Igiena a fost întotdeauna indispensabilă în munca noastră - dar acum, în cazuri extreme, este o chestiune de viață și de moarte. La fel ca înainte, nimici nu poate exclude cu certitudine absolută posibilitatea ca ei însăși să fie purtători ai virusului. Este cu atât mai importantă respectarea tuturor măsurilor de precauție.

Nu este vorba de împărțirea oamenilor și a serviciilor lor în relevantă sistemică sau nerelevantă sistemică. Dar un lucru trebuie subliniat aici: în calitate de asistent independent de îngrijire personală, chiar și în această situație dificilă, sunteti de partea celor care depind de ajutorul vostru și pentru care sunteți cheia unei vietă în propria casă. Vă mulțumim pentru aceasta! Vă doresc un Crăciun fericit și un an sănătos și prosper în 2021.

Ihr Andreas Herz
Fachverbandsobmann
Voditelj strukovne udruge
Președintele asociației
Predsedja odborného združenia

let's cook

FISH & CHIPS

PRŽENA RIBA I KRUMPIRI / PEŞTE ŞI CARTOFI PRĂJITI / FISH & CHIPS

Zutaten für 4 Portionen

- » 700 g Kabeljaufilet
- » 8 Stk Kartoffeln
- » 300 g Mehl
- » 2 Pk Backpulver
- » 300 ml Bier (hell)
- » 1 Prise Salz und Pfeffer
- » 200 ml Öl für die Pfanne

Zubereitung

Tu nejde o to, aby sa ľudia a ich služby rozdeľovali na systémovo relevantných alebo nerelevantných. Je však potrebné zdôrazniť jednu vec: Ako nezávislý(-á) opatrovateľ(-ka) ste aj v tejto zložitej situácii na strane tých, ktorí sú odkázaní na vašu pomoc a pre ktorých ste klúčom k životu v ich vlastných domovoch. Za to vám patrí vďaka! Prajem vám veselé Vianoce a veľa zdravia a úspechov v roku 2021.

Sastojci za 4 porcije

- » 700 g filea bakalara
- » 8 kom. krumpira
- » 300 g braňa
- » 2 pak. praška za pecivo
- » 300 ml piva (svjetlo)
- » 1 prstohvat soli i papra
- » 200 ml ulja za tavu

Priprava

Oguliti krumpir i narezati ga na prutiče debljine 1 cm. Zatím je pomfrít potrebnou u fritezi ili pečnicí pržiti u dubokom ulju, odnosno peči dok ne poprimi zlatno-žutu boju. Den Kabeljau in vier gleich große Stücke schneiden, salzen und pfeffern. In einer Schüssel Mehl mit dem Backpulver vermischen. Bier zufügen und alles zu einem glatten Teig verrühren. Öl in der Pfanne heiß werden lassen.

Fisch in den Teig tauchen und vorsichtig rausnehmen. Dann sofort in das heiße Öl geben und beidseitig 4 Minuten bei mehrmaligem Wenden goldbraun braten. Fish and Chips auf Küchenpapier abtropfen lassen und servieren.

Ingrediente pentru 4 porții

- » 700 g file de cod
- » 8 cartof
- » 300 g făină
- » 2 pliculete praf de copt
- » 300 ml bere (blondă)
- » 1 vârf de sare și piper
- » 200 ml ulei de prăjit

Mod de preparare

Curătați cartofi și tăiați-i și cu grosimea de 1 cm. Acum prăjiți sau coaceți cartofii într-o friteuză sau în cuptor. Tăiați codul în patru bucăți egale, condimentați cu sare și piper. Amestecați făină cu praful de copt într-un castron. Adăgați berea și amestecați totul într-un aluat uniform. Lăsați uleiul să se încingă în tigaie.

Scufundați peștele în aluat și scoateți-l cu grijă. Apoi se pune imediat în uleiul fierbinte și se prăjește până se rumenește pe ambele părți, timp de 4 minute, întorcându-se de mai multe ori. Scurgeți peștele și cartofii prăjiți pe șerpele de hârtie și serviți.

Suroviny pre 4 porcie

- » 700 g filé z tresky
- » 8 ks zemiakov
- » 300 g múky
- » 2 bal. prášku do pečiva
- » 300 ml piva (svetlé)
- » 1 štipka soli a korenia
- » 200 ml oleja smaženie

Príprava

Zemiaky ošípte a nakrájajte ich na prúžky hrubé 1 cm. Hranolky vyprážajte vo fritéze alebo upečte v rúre. Tresku nakrájajte na štyri rovnaké kúsky, dochutte soľou a korením. V miske zmiešajte múku s práškom do pečiva. Pridajte pivo a všetko rozmiestajte na hladké cestíčko. Olej nechajte na panvici rozpálit.

Rybę ponorte do cesta a opatrne ju vyberte. Potom ju ihned dajte do horúceho oleja a 4 minuty ju pri opakovom obracaní smažte z oboch strán do zlatista. Ryby a hranolky odložte na papierové obrusky, aby z nich odkvapkal nadbytočný olej, a servírujte.

Gutes Gelingen!

Dobar tek! / Mult succes! / Veľa úspechov pri pečení!

www.gutekueche.at

Kontakt

BURGENLAND

Robert-Graf-Platz 1
7000 Eisenstadt
T 05/90907-3120
F 05/90907-3115
E alexander.kraill@wkbgl.at
<http://wko.at/bgld>

KÄRNTEN

Europaplatz 1
9021 Klagenfurt am Wörthersee
T 05 90 90 4 160
F 05 90 904 164
E innungsgruppe7@wkk.or.at
<http://wko.at/ktn/personenbetreuung>

NIEDERÖSTERREICH

Wirtschaftskammer-Platz 1
3100 St Pölten
T +43 2742 851-19190
F +43 2742 851-19199
E dienstleister.gesundheit@wknoe.at
www.wko.at/noe/personenberatung-personenbetreuung

OBERÖSTERREICH

Hessenplatz 3
4020 Linz
T 05/90909-4145
F 05/90909-4149
E pb@wkooe.at
wko.at/ooe/personenberatung_betreuung

SALZBURG

Julius-Raab-Platz 1
5027 Salzburg
T 0662 8888 279
F 0662 8888 679279
E jhager@wks.at
wko.at/sbg/lsbundpb

STEIERMARK

Körblergasse 111-113
8010 Graz
T 0316/601-530
F 0316/601-424
E dienstleister@wkstmk.at
www.betreuung-stmk.at

TIROL

Wilhelm-Greil-Straße 7
6020 Innsbruck
T 05 90 90 5-1284
F 05 90 90 5-51284
E personenbetreuung@wktirol.at
www.personenberatung-personenbetreuung.at

VORARLBERG

Wichnergasse 9
6800 Feldkirch
T 05522/305-279
F 05522/305-143
E Beratung@wkv.at
www.wkv.at/betreuung

WIEN

Straße der Wiener Wirtschaft 1
1020 Wien
T +43 1 514 50 2302
F 01 514 50 92302
E personenberatung@wkw.at
www.wko.at/wien/personenberatung

IMPRESSUM

Herausgeber und Medieninhaber:
Wirtschaftskammer Österreich
Fachverband Personenberatung
und Personenbetreuung
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Wien
Text: Dr. Wolfgang Wildner
Design: DI (FH) Irene Fauland,
kreativnetzwerk.at
Übersetzung: Institut für
Internationale Übersetzungen
Druck: Druckhaus Thalerhof GesmbH
Fotos: Adobe Stock & Shutterstock

www.daheimbetreut.at